

Ruotsinsuomalaista ruumiinkulttuuria viisi vuosikymmentä ja vähän enemmänkin

- Syksyllä v.99 ollessani yhteydessä Turun SiirtolaisInstituuttiin sain kuulla, että meistä ruotsinsuomalaisista oli tekeillä opus ja minulta kysyttiin olisinko valmis erittäin pienellä valmistautumisajalla saamaan kokoon ruotsinsuomalaista urheilua ja liikuntaa koskevan kirjan osan. Mietin jonkun aikaa puhelimesta ja vastasin lopulta myöntävästi. Vastauksen antamisen jälkeen en tarkalleen tietänyt mitä tuleman piti. Mutta tarkemmin ajateltuani? (olin saanut aikaa n. 1,5 kk) mietin asiaa ja soitin tuttavalleni Esko Lintulalle, joka tietää kerrassaan kaiken urheilusta oli se sitten suomalaista, ruotsalaista tai mitä tahansa.
- Mutta minähän se olin jo päättänyt pääni pesään panna, onneksi apujoukkoni ja valitettavasti Soilini.

Ruotsinsuomalaisella urheilulla ja liikunnalla oli jo vanhat traditiot, ennen kuin suuri määrä suomalaisia muutti Ruotsiin ja suuri määrä ruotsinsuomalaisia yhdistyksiä perustettiin 50-luvulla. Kivijalan tälle kaikelle loi v. 1894 Tukholman Suomalainen Seura.

1) Vanhin Ruotsissa toimiva suomalaiseura on Tukholman Suomalainen Seura (TSS), joka perustettiin 11.2.1894. Ensimmäinen tuntuma urheiluun otettiin v. 1901, kun seuran kokouksessa otettiin käsiteltäväksi voimisteluseuran perustaminen seuran jäsenten ruumiillisen kunnan kohentamiseksi. Helmikuussa 1902 keskusteltiin jälleen Voimisteluseuran asioista ja kaksi viikkoa tämän jälkeen asiaa tutkinut toimikunta jätti sääntöehdotuksen seuran kokoukselle. Seura päätti ottaa suomalaisen voimisteluseuran yrityksen, yhteyden veljellisessä suhteessa suomalaisen seuran haaraosastoksi.

- Säännöissä sanotaan mm. ensimmäisessä pykälässä. Yritys Seuran tarkoituksena on voimistelulla ja urheilulla edistää ruumiillista terveyttä ja henkistä siveyttä.

- Ja neljännessä pykälässä: Jäsen, joka on kaksi kertaa perätysten poissa esiintymisharjoituksista, ei ole oikeutettu olemaan mukana esiintymistilaisuudessa sillä harjoituskaudella. Kuitenkin olkoon johtajalla oikeus valita jäsenet esiintymistilaisuuteen. Täysin varmoja tietoja urheilutoiminnan jatkumisesta ei ole säilynyt, vaan seuraava järjestetty toimenpide on v. 1912, jolloin lokakuussa kokoontui tšekäläisen Suomalaisen seuran huoneistolle joukko suomalaisia, luvultaan 30., keskustelemaan Woim. ja Urheilu osaston perustamisesta seuran keskuuteen. Keskustelun aikana mainitaan käytetyn innostavia puheenvuoroja ja pidettiin tärkeänä, että Tukholmassa olisi suomalaisten keskuudessa oma urheiluseura - suuren innostuksen aiheuttajana lienee ollut suomalaisten hyvä menestys aiemmin samana vuonna Tukholman Olympialaisissa. Joka tapauksessa keskustelun pohjalta päätettiin perustaa Woimist. ja Urheiluosasto, jonka nimeksi annettiin Reipas. Kokouksessa päätettiin myös, että tämä vasta-alkava osasto tulisi toimimaan T.S. seuran alaosastona, joten osaston jäseneksi pääsee ainoastaan seuran jäsen. Reipas toimi v. 1912-1914, mutta se jäi viimeiseksi TSS:n ruumiillisen kunnan kohottamisyhteydeksi, sillä jälleen v. 1915 järjestetty yritys suomalaisen voimisteluseuran perustamisesta suomalaisille ei saanut tarpeeksi kannatusta, vaan asia raukesi. Tukholman suomalaisten urheilutoiminnasta vuosisadan alkupuolella on mainittava myös v. 1905 perustettu Urheiluseura Veikot, joka jopa v. 1908 anoi SVUL:n jäsenyyttä. SVUL:n säännöt kuitenkin estivät ottamasta Veikkoja liiton jäseneksi.

Vaikka urheiluseurojen perustaminen ei oikein hyvin onnistunutkaan, niin ruotsinsuomalaiset harrastivat kuitenkin liikuntaa jo ennen kuin toiminta sai 1950-luvulla viralliset puitteet. Pääasiallisena lajina oli pesäpallo, jota pelattiin eri paikkakuntien suomiseuroissa. Pesäpallo olikin sitten juuri se laji, jonka välityksellä päästiin ruotsinsuomalaisten urheilutoiminnassa kiinteään kilpailutoimintaan.

Pesäpalloliiton Ruotsin Piiri

Ruotsinsuomalaisten liikuntatoiminnan uusi vaihe alkoi keväällä 1955, kun Suomen Pesäpalloliiton Ruotsin piirin perustava kokous pidettiin 3.2. Karlstadissa. Edustajia tähän kokoukseen olivat lähettäneet Tukholman, Västeråsin, Fagerstan, Karlstadin ja Hallstahammarin Suomalaiset Seurat. Kokouksessa päätettiin järjestää kaikkien suomalaisten seurojen keskeinen pesäpallosarja, ns. Ruotsin sarja. Samoin esitettiin toivomus muunkin urheilutoiminnan aikaansaamisesta seurojen välillä. Piirin liittyminen Suomen Pesäpalloliiton epäviralliseksi jäseneksi tapahtui v. 1957. Piirin toiminta alkoi heti v.1955 vilkkaana ja jo ensimmäisen vuoden aikana suoritettiin eri puolilla Ruotsia yli 20 pesäpallo-ottelua, useimmat niistä kuuluivat Ruotsin sarjaan. Matkakustannukset maksettiin aluksi pelaajien omista varoista ja vaikka joukkueet eivät aina saaneet yhdeksää miestä kentälle, innostus oli korkealla. Yhteydenpidosta seurojen välillä huolehti alkuajoina Västeråsin Suomalainen Seura, koska piirillä ei ollut vielä mitään erityistä johtoelintä. Ensimmäiseen Ruotsin sarjaan v.1956 osallistui jo 8 joukkuetta: Boråsin Mailapojat, Fagerstan Suomalaiset Urheilijat, Fagerstan Suomalainen Seura, Hallstahammarin Suomalainen Seura, Karlstadin Suomalainen Seura, Kolsva - Köpingin Kisailijat, Tukholman Suomalainen Seura ja Västeråsin Suomalainen Seura. Piirin mestaruuden vei kuten v.1955 Kolsva - Köping, joka sai täten ensimmäisen kiinnityksen johtaja Lauri Sarkian v. 1956 Pesäpalloliiton välityksellä lahjoittamaan ikuisesti kiertävään Leijona-kiertopalkintoon. Ruotsin piirin täyttäessä kymmenen vuotta, v. 1965, Suomen PPL lahjoitti kiertopalkinnon myös cup-otteluihin. Vaikka pesäpalloilijat olivat Suomen Pesäpalloliiton epävirallisia jäseniä, Ruotsin piirissä harrastettiin silti muutakin liikuntaa. Mestaruuskilpailuja pidettiin mm. yleisurheilussa, maastojuoksussa, hiihdossa, suunnistuksessa ja lentopallossa. Pesäpallo oli kuitenkin päälaji, jota alkuvuosina pelattiin eniten Keski-Ruotsissa, varsinkin Köpingin ja Kolsvan Suomi-Seurat tekivät paljon työtä pesäpallon hyväksi. Nämä paikkakunnat hallitsivatkin alkuvuosina Ruotsin sarjaa ja veivät ensimmäiset mestaruudet. Myös Tukholma oli alusta lähtien hyvin mukana, vaikka ei yltänytkaan mestaruuteen. Muita huomattavia pesäpallokeskuksia olivat Borlänge ja Fagersta.

2)Ojala ei ollut ainoa, jota alkoi vaivata henkisen köyhyyden tunne ja yhteistyön puute, sellaista alkoi esiintyä vähintään puolessa Fagerstan suomalaisessa siirtokunnassa. Se kyti ihmisten mielissä syksyn 1953 ja talven 1954 ja purkaantui lopulta keväällä 1954. Veli Ala-Nikkolan keräämällä rahasummalla ostettiin Fagerstan suomalaisille yhteiset pesäpallomailat, pallot ja räpylät.

Ensimmäiset sanat tuollaiseen yhteistyöhön sanelivat Veli Ala-Nikkola, Lassi Mäenpää ja Paul Finnilä. Ala-Nikkola oli kuitenkin ainoa noista kolmesta, joka uskalsi kerätä rahaa listalla. Panokset eivät olleet suuria, kaksi tai viisi kruunua, mutta kun antajia oli paljon niin tulihan siinä sen verran, että peliä ei tarvinnut aloittaa ilman räpylää.

Pelivälineet tilattiin Suomesta ja Ala-Nikkola sai tietää niin myöhään lauantaina räpylöiden tulosta, että posti ehti mennä kiinni. Siinä sitä oltiin, ensimmäinen peli oli määrä pelata sunnuntaina Norbyn kentällä ja

pesäpallovälineet olivat postin hyllyllä. Kynsäsi siinä Ala-Nikkola parikin kertaa korvallista, mutta touhun miehenä hän sanoi itselleen: " Pirskutti mennähän sisän kautta ". Niin hän kolisteli pihan puolen ovia ja pääsi sisälle ja peli alkoi sovittuun aikaan sunnuntaina kello 13.

Tämän ensimmäisen pesäpallopelin jälkeen virisi keskustelu Fagerstan Suomalaisen Seuran perustamisesta, joka perustettiin 2. toukokuuta 1954. Seuran pesäpallojoukkueella oli hyvä menestys vuoden 1955 pesäpallosarjassa. Vapputanssit Vadissa pidettiin ilotulituksineen ja emäntäkaartin komeine kahvi- ja voileipäpöytineen. Juhlat aloitettiin Suomen lipun nostolla salkoon. Tätä onnellista toimintakautta ei kuitenkaan kestänyt kauan. Pian vapun jälkeen alkoi ilmasta tuntua palaneen käryä ja samanaikaisesti alkoi johtokunnan eräiden jäsenten käyttämissä puheenvuoroissa ilmetä pistävä sävy. Tilanne kärjistyi huippuunsa kun kuultiin, että pesäpallojoukkue oli puheenjohtajan luvalla käyttänyt seuran varoja 300 kruunua matkakuluihin ilman, että asiasta oli ilmoitettu johtokunnalle. Juhannuspäivänä pidetyssä juhlien tilityskokouksessa tuli niin paljon sananharkkaa, että puheenjohtaja ilmoitti luopuvansa tehtävästään ja kolme johtokunnan jäsentä uhkasi erota, jos demokratia ei ala pelata seurassa.

Yleinen kokous pidettiin 14. elokuuta 1955 ja seuralle valittiin uusi puheenjohtaja, erolla uhanneet jäivät paikoilleen. Vuosi 1955 oli Fagerstan suomalaisen yhdistyselämän kriittillisistä aikoja. Elokuun lopulla oli jo valittavana kolmen yhdistyksen jäsenkirjat eikä kukaan kieltänyt, vaikka saman henkilön taskussa olisi ollut näiden kaikkien yhdistysten jäsenkirja, kunhan vain maksoi jäsenmaksut. Suomalaisen seuran toimitakertomuksessa sanotaan: asioitten hoitamiseen tartuttiin nyt oikeen suomalaisella sisulla ja innostuksella. Eikä toimintatarmoa annettu lamauttaa senkään, vaikka kuultiin seuran entisen puheenjohtajan perustaneen pienen joukon tukemana uuden seuran, jonka tarkoituksena todettiin olevan seuramme toiminnan kaikinpuolinen vaikeuttaminen. Seuramme työsaralla alkoikin sitten tulla hyvää satoa, olihan seura tavallaan haastettu jonkinlaiseen paremmuuskilpailuun. Kaksi päivää kokouksen jälkeen seuramme sai vierelleen virkeän pikkuserkun, Fagerstan Suomalaisen Filmikerhon.

Ruotsin piirin ensimmäisenä puheenjohtajana toimi v. 1955-61 Viljo Kuitto Västeråsista. Hänen jälkeensä puheenjohtajantehtävät otti vastaan Janne Vonka, Torshällasta, joka puolestaan luovutti v. 1971 puheenjohtajuuden Martti Haliselle, Tukholma. Ruotsin sarjassa on vuosien mittaan tapahtunut monta uudistusta. Alussa sarja pelattiin yksilohkoisena. Toisessa vaiheessa se muuttui kaksilohkoiseksi, jolloin lohkojen voittajat pelasivat mestaruudesta. Kolmannen kerran sarjaa muutettiin v. 1974, kun se muutettiin I ja II divisioonaksi. Nyt uusilla joukkueilla oli mahdollisuus tulla mukaan ilman pelkoa joutua alussa " heittopusseiksi ". Myöhemmin alettiin järjestää myös naisten ja nuorten sarjoja ja parhaimmillaan oli joukkueita kaikissa sarjoissa yli 50. Tämän lisäksi on vuosittain pelattu myös cup-ottelut ja Itä-Länsi ottelut. Ruotsin sarjan pelaajat ovat olleet pääasiallisesti suomalaisia. Piiri nyk. Ruotsin Pesäpalloliitto on koettanut tutustuttaa ruotsalaisiakin pesäpalloon, mutta mitään suurta ryntäystä ei ole tapahtunut. Aikanaan tehtiin sääntöihin myös muutos, että kaikkien pelaajien pitää asua vakinaisesti Ruotsissa, joten Suomesta hankittuja esim. kesälomalaisia ei voinut käyttää otteluissa. Vuonna 1965 Pesäpalloliiton Ruotsin Piiri lopetettiin ja uudeksi nimeksi tuli Ruotsin Pesäpalloliitto. Ruotsin Pesäpalloliiton nuorisjoukkueet ovat monena vuonna osallistuneet Suomessa pelattuihin nuorisoturnauksiin. Vuonna 1992 pelattiin I Maailman Cup Suomessa, jonne myös Ruotsin joukkue osallistui. Loppuottelupaikka saavutettiin, niinkuin tähtäimessä oli ollutkin mutta, Suomen joukkue vei I Maailman Cupin voiton aika helposti.

Hyvinkäällä v. 1997 järjestettyyn II Maailman Cupiin osallistui myös Ruotsin joukkue ja tulos oli se, että vaikka Ruotsin joukkue kuinka taisteli niin voiton vei kuitenkin Suomi.

Pesäpalloilun kulta-ajat ovat Ruotsissa auttamattomasti ohi. Vuosikymmenen loppupuolella on sarjatoiminta latistunut aivan tyystin ja kaudella 99 ei pelattu varsinaisia sarjapelejä enää lainkaan. Ensi vuonna ja uudella vuosituhannella Ruotsin joukkue kylläkin yrittää pitää yhteyttä muiden maiden joukkueisiin osallistumalla III Maailman Cupiin Australiassa.

Miesten pesäpallon Ruotsinmestareiksi ovat eri vuosina selviytyneet:

1955-1957 Kolsva-Köping
1958 Tukholman SS
1959 Borlängen SS
1960 Kolsva-Köping
1961 Borlängen SS
1962-1964 Urheiluseura Otava
1965 Hallstahammarin SS
1966 Urheiluseura Otava
1967 Tukholman SS
1968 Hälleforsin SS
1969-1971 Karlskogan SS
1972 Tukholman SS
1973 Karlskoga KB-63
1974-1975 Bofors Bobollpojkar
1976-1978 Köpingin Suom.Yhdistys
1979 Karhu IF Göteborg
1980 Götan SS
1981-1982 Karhu IF
1983-1984 Götan SS
1985 Köpingin Pesäpallo
1986 Karhu IF
1987 Götan SS
1988-1989 Karhu IF
1990 Köpingin Pesäpallo
1991 Karhu IF
1992 Boboll-82 Skinnskatteberg
1993-1998 Köpingin Pesäpallo

Ruotsin Suomalaisseurojen Keskusliitto RSKL nyk. Ruotsinsuomalaisten Keskusliitto RSKL

Suomalaisten järjestömuotoinen yhteistoiminta Ruotsissa alkoi jo 1800-luvun lopulla, jolloin perustettiin alussa mainittu Tukholman Suomalainen Seura. Tämä seura on muutamia lamakausia lukuunottamatta toiminut Tukholmassa asuvien suomalaisten yhteyssiteenä. Kun muuttoliike moninkertaisti 1940-luvun lopulta lähtien suomalaisten määrän Ruotsissa, myös suomalaisten perustamien yhdistysten määrä kasvoi. Ruotsin eri puolilla toimivien paikallisten suomalaisseurojen yhdistäväksi valtakunnalliseksi organisaatioksi perustettiin v. 1957 Ruotsin Suomalaisseurojen Keskusliitto, RSKL, johon v. 1974 kuului 153 suomalaisseuraa (Vuonna 1999 oli suomiseuroja 149).

RSKL:n toiminta suuntautui alusta alkaen nuorisotoimintaan, jolloin liikunnalla tietenkin oli tärkeä asema. RSKL:llä oli jo alussa enemmän jäseniä kuin Pesäpalloliiton Ruotsin piirillä ja jäsenseurojen määrä on vuosien mittaan lisääntynyt. Laajentunut muuttoliike Suomesta Ruotsiin oli suurimpana syynä suomiseurojen perustamiselle, sillä suomalaiset kaipasivat kipeästi vapaa-ajan toimintaa. Koska RSKL:n toiminta laajempaan tavoitti huomattavasti enemmän suomalaisia kuin pesäpallopiirin toiminta, niin liikunnan harrastajat

alkoivat yhä enemmän kerääntyä RSKL:n suojiin. RSKL ja Pesäpalloliiton Ruotsin piiri sopivatkin v.1964 kaiken liikuntatoiminnan - pesäpalloa lukuunottamatta - siirtämisestä RSKL:lle.

Nykyjään (1999) Ruotsin Pesäpalloliitto kuuluu RSKL:n alaisuuteen. Keskusliitolla oli pesäpallopiiriä paremmat mahdollisuudet monipuolisen toiminnan järjestämiseen. 1960-luvun alussa tapahtuikin liikuntatoiminnassa huomattavaa vilkastumista. Samoihin aikoihin monet suomiseurat alkoivat osallistua ruotsalaiseen kilpailutoimintaan eri joukkuelajeissa. Länsi-Göötanmaalla oltiin aktiivisessa yhteistyössä ruotsalaisten kanssa ja Boråsin Suomi-Seura lienee ensimmäinen seura, joka liittyi jäseneksi Ruotsin valtakunnan urheiluliiton, RF:n erikoisliittoihin. Jalkapallo, koripallo ja jääkiekko olivatkin harrastetuimmat lajit. Myöhemmin valtasi alaa lentopallo, josta sittemmin tulikin ruotsinsuomalaisten suosituin palloilulaji. Suomalaiset olivat jo innolla mukana koripallon esiinmarssissa 50-luvun lopulla, mutta lentopallo oli se laji, jonka voidaan jopa sanoa alkaneen Ruotsissa, suomalaisten ja Baltianmaista tulevien pelaajien ansiosta. Ruotsin Lentopalloliitto perustettiin 3.7.1961 ja hyväksyttiin RF:n jäseneksi 26.11.1961. Kallhälls BK perustettiin v. 1958 ruotsinsuomalaisten toimesta ja kuului ensimmäisiin seuroihin, jotka olivat perustamassa Ruotsin Lentopalloliittoa. Boråsissa toimiva Inkerin Kerho oli inkerinsuomalaisten ja ruotsinsuomalaisten yhdessä perustama seura 1950 luvulla. Joukkue pelasi Lentopalloliiton sarjoissa 60-luvulla ja voittaen kaksi kertaa pronssia ja kerran hopeaa. 60-luvun puolessa välin sulautui Inkeri Kerhon toiminta Boråsin Suomi-Seuraan. Monet muut suomiseurat liittyivät 60-luvun alussa Lentopalloliittoon ja osallistuivat sarjaotteluihin eri divisioonissa. Suomalaisten tasoa osoittaa myös se, että parhaana vuonna Lentopalloliiton I divisioonassa (korkein sarjataso silloin) on pelannut kolme suomiseuraa: Eskilstunan Suomi-Seura, Urheiluseura Otava Tukholmasta ja Finlandia-Seura Göteborgista.

RSKL:n liikuntatoiminta käynnistyi voimakkaimmin Länsi-Ruotsissa ja Tukholman lähiympäristössä. Ei kestänyt kuitenkaan kauan, kun muutkin "suomalais-paikkakunnat" yhä enemmän alkoivat harrastaa liikuntaa. Suuriksi suomalaisiksi urheilutapahtumiksi muodostuivat Kolsvan kesäjuhlat helluntaina (aloitettu v.1954), Torshällan Juhannusjuhlat ja Fagerstan Elojuhlat. Nämä kolme perinteistä tapahtumaa urheilukilpailuineen ovat edelleenkin ruotsinsuomalaisten suuria tapahtumia, joihin kerääntyy suuria määriä suomalaisia ympäri maata. RSKL:n liikuntatoiminnan kehittämistä vastasi alkuajoina urheiluvaliokunta, jonka ensimmäisinä vetäjinä toimivat Kaarlo Kantoluoto Tumbasta ja hänen jälkeensä Niilo Herva Boråsista. Keskusliiton liikuntatoiminnan laajetessa jouduttiin myös kilpailuja pitämään entistä enemmän.

Mestaruuskilpailuja lisättiin 60-luvun alussa jatkuvasti ja parhaimmillaan RSKL:n mestaruuksista on kilpailtu useissa eri lajeissa mm: yleisurheilu, hiihto, maastojuoksu, maantiejuoksu, suunnistus, lentopallo, jalkapallo, pöytätennis, painonnosto, keilailu, shakki, ilmakivääriammunta, urheilukalastus, pilkkionginta, saappaanheitto ja kirveenheitto. Kun RSKL perusti v. 1970 piiriorganisaation, jakamalla maan kahdeksaan piiriin, se antoi uuden sysäyksen liikuntatoiminnalle. Melkein kaikki piirit järjestivätkin omat mestaruuskilpailunsa ym. lajeissa. Keskusliitto painotti voimakkaasti 70-luvulla kuntoliikunnan merkitystä. RSKL, joka on Ruotsissa virallisesti hyväksytty ja valtionavustuksiin oikeutetuksi julistettu järjestö, on vuodesta 1972 lähtien voinut välittää myös jäsenseuroilleen paikalliseen nuorisotoimintaan myönnettyä valtion tukea. Tuki määräytyy toimintatapahtumien lukumäärän perusteella, ja suurimman ryhmän avustukseen oikeuttavista seurojen tapahtumista muodostavat nuorten urheilu- ja liikuntaryhmien kokoontumiset.

Vuodesta 1973 lähtien Keskusliitto on saanut Ruotsin valtakunnan urheiluliitolta taloudellista tukea kurssitoimintaan, jonka tarkoituksena on kouluttaa ohjaajia nuorten urheilu- ja liikuntatoimintaa varten. Koska liitolla on niukasti omia kouluttajia, Suomen Urheilun keskusjärjestöt ja niiden erikoisliitot ovat antaneet kouluttaja-apua. RSKL ja SVUL kirjoittivat v. 1971 yhteistyösopimuksen, jolla on tarkoitus kehittää Ruotsissa asuvien suomalaisten liikuntatoimintaa, sekä turvata heille mahdollisimman laajat kilpailu- ja koulutusedellytykset. Myös Suomen valtio on arvostanut RSKL:n liikuntatoimintaa, ja niinpä v. 1973 valtion budjetissa oli määräraha liikuntasihteerin palkkaamiseen liiton toimistoon. Tähän tehtävään valittiin Martti Halinen.

Vuoden 1975 alussa RSKL, SVUL ja TUL sopivat yhteistyön kehittämistä mm. siten, että RSKL saa suomalaisjärjestöiltä entistä enemmän koulutus- ja materiaaliapua. Liiton kilpailuissa painotetaan mahdollisimman laajaa osanottoa, minkä vuoksi tulokset ovat olleet kirjavia ja mestaruuden on voinut voittaa joskus melko vaatimattomallakin tuloksella. Tähän vaikuttaa osaltaan se, että pitemmälle päässeet urheilijat liittyvät ruotsalaisseuroihin, joissa heillä on paremmat kehittymismahdollisuudet.

RSKL:n liikuntaparlamentissa 7.3.1999 tehtiin päätös RSLU:n perustamisesta. RSLU=Ruotsinsuomalainen Liikunta ja Urheiluliitto, Sverigefinska Idrottsförbundet SFIF. Uudella liitolla on tavoitteenaan selkeä liikunta- ja urheilutoiminnan profiili lähtien kuntatason ruotsinsuomalaisten tarpeista. RSLU näkee lapsi- ja nuorisoliikunnan kehittämisen koko ruotsinsuomalaisen väestön yhteisenä elämäntehtävänä.

Tällä hetkellä (v. 1999) on

- 56 suomiseurassa liikunnan vastuhenkilö tai liikuntajaosto ja 42 seurassa naisliikuntaa
- 40 seurassa/nuorisojaostossa 7-25 vuotiaiden liikuntaa ja urheilua, yhteensä 8000 kertaa / vuodessa. Salibandy on suosituin toimintamuoto.

3) Ruotsinsuomalainen lapsi ja nuorisourheilu

Kun suomiseuroja perustettiin niin urheilu oli tärkein toimintamuoto niissä ja oli aika itsestään selvää, että lapsille ja nuorille myös järjestettiin liikuntatoimintaa. Tavallisimmat urheilumuodot KeskiRuotsin alueilla olivat yleisurheilu, pesäpallo ja jalkapallo. 80-luvulla oli pelkästään Tukholman piirin alueella reilut 20 suomiseuraa, jotka ottivat osaa piirin yleisurheilumestaruuskilpailuihin ja nuoria oli satoja. Parhaat tietenkin palkittiin ja osa heistä pääsi edustamaan piiriä jokavuotisessa ystävyysottelussa Lahden Ahkeraa vastaan, joka sittemmin on muuttunut kaupunkiotteluksi Tukholma-Lahti-Eesti. Eri piirit ja Keskusliitto järjestivät yleisurheilumestaruuskilpailut ja maastojuoksukisat. Vuonna 1988 RSKL järjesti ensimmäistä kertaa Ruotsinsuomalaisen Liikuntaviikon. Södertäljessä järjestetty leiri oli kohdistettu pääasiassa nuorille ja lapsille, jotka olivat viikon leirillä ja osallistuivat liiton mestaruuskilpailuihin eri lajeissa mm. yleisurheilu, pesäpallo, lentopallo, jalkapallo, shakki. Liikuntaviikolle osallistui nuoria ja lapsia noin 800. Vuonna 1992 oli toinen liikuntaviikko Norrköpingissä. Liikunta-viikolla järjestettiin useita RSKL:n mestaruuskilpailuja, osallistujia oli noin 600. Samoihin aikoihin alkoi vetäjäpula vaivata, samat vetäjät olivat toimineet vuodesta toiseen ja heidän omat lapset olivat jo varttuneempia eikä vetäjärekrytointia oltu huolehdittu. Lapset ja nuoret hallitsevat molemmat kielet ja heillä oli suuremmat valinnan mahdollisuudet valita mihin toimintaan he halusivat osallistua. Mahdollisuuksia oli kaksi: suomiseurat tai ruotsalaiset seurat. Ruotsalaisilla seuroilla oli useammin tarjota paremmat valmennusmahdollisuudet kuin suomiseuroilla. Liikuntaviikkojen jälkeen piirit ja keskusliitto alkoivat aktiivisesti järjestää lapsi- ja nuorisokoulutusta.

4) Ruotsinsuomalainen naisvoimistelu

Liikunta tuli esiin useammassa muodossa ruotsinsuomalaisten keskuuteen voimakkaimmin 60-luvulla. Silloin suomiseurat jakautuivat eri toimintahaaroihin. Myöskin uusia seuroja perustettiin monille paikkakunnille. Suuri aktiivitoiminta keskittyi liikunnallisiin arvoihin ja yksi näistä oli luonnollisesti voimistelu. Ensin seuroissa alkoi sekavoimistelu, missä oli mukana koko perhe ja siitä hiljalleen siirryttiin naisvoimisteluun. Naisvoimisteluryhmiä oli melkein jokaisessa seurassa ja innostus oli erittäin virkeää. Naiset saavuttivat historiallisen huippunsa ruotsinsuomalaisilla liikuntaviikoilla Södertäljessä -88 sekä Norrköpingissä -92. Nämä yhteisesitykset olivat ruotsinsuomalaisnaisten suuri näyte, mitä suomalaisella sisulla saadaan aikaan. Molemmissa tapahtumissa nähtiin noin 400 naista voimistelemassa urheilukentän vihreällä nurmikolla. Koreografian ja musiikkiin sovituksen oli tehnyt Ritva Simola. Tämän jälkeen alkoi hiljalleen lamaantua tämänkaltainen voimistelu ja tilalle astui nopearytmisen aerobic. RSKL:n 40-vuotisjuhlassa Munktell Areenalla esiintyivät naisvoimistelijat, mukana oli myös Eestistä huippuvoimisteluryhmä. Naisvoimistelijat esiintyivät myös TUL:n 80-vuotisjuhlatapahtumassa Helsingin Stadionilla v.99.

Save The Baltic Sea, Pelastakaa Itämeri-viesti 7.-29.8.1993

RSKL oli pääjärjestelijänä ja -vastuullisena toteuttamassa maailman suurinta taukoamatonta viestijuoksua ja tuoda esille kaikkien mukana olevien maiden huoli Itämerestä ja sen säilymisestä puhtaana tuleville sukupolville. Viesti starttasi Liettuun Vilnasta 7.8. klo 12.00 jatkuen Latvian, Eestin, Venäjän ja Suomen kautta Ruotsin rajalle, josta viesti jatkui aina EteläRuotsin kautta Tukholman Olympiastadionille. Viestin saapuessa stadionille oli Ruotsin urheiluministeri ottamassa vastaan viestiä, Maailman Luonnon Säätiön Ruotsin osaston puheenjohtajan pitäessä puheen. Kaikkiaan viestiin osallistui 11 200 juoksijaa. Viesti hyväksyttiin Guinnessin ennätysten kirjaan uutena hienona maailmanennätyksenä.

Ennen Pelastakaa Itämeri-viestiä olivat ruotsinsuomalaiset jo aikaisemmin juosseet massatapahtumissa. Vuonna 82 järjestettiin ensimmäinen Ruotsijuoksu Haaparannalta Tukholmaan ja v. 87 juostiin Ruotsijuoksu Helsinkiin Suomi-Ruotsi maaottelussa. Vuonna 89 järjestettiin vielä kerran Ruotsijuoksu ja silloin se juostiin Ruotsi-Suomi maaotteluun Tukholman stadionille.

Vuonna 1997 RSKL järjesti Eskilstunassa Munktell Areenalla suuren liikunta ja kulttuuritapahtuman. Erilaiset urheilulajit: salibandy, yleisurheilu ja kirveenheitto, viimeksimainittu näytöslajina, kohtasivat kulttuurin edustajat kansantanssista pelimannimusiikkiin saakka. Tapahtuma keräsi viikonlopun aikana vajaat neljätuhatta osallistujaa ja toimihenkilöä. Myös ruotsinkielinen lehdistö kiinnostui suuresta tapahtumasta ja erioten uudesta jippolajista eukonkannosta.

Urheilu on ollut monelle ruotsinsuomalaiselle tärkeä osa elämää. Monet ruotsinsuomalaiset ovat suomiseurojen lisäksi osallistuneet Korppenin (vastaa suom. puulaakiurheilua) järjestämiin liikuntatapahtumiin. Korppenista löytyy monenlaista urheilua ja liikuntaa moneen makuun.

Suomiseurojen järjestämät urheilutapahtumat ovat keränneet monissa muodoissa myös ruotsalaisia alan harrastajia mukaan.

Hallstahammarin Suomi-Seura on hyvä esimerkki siitä, ettei ole syytä jäädä pelkästään ruotsinsuomalaisten edelläkävijäksi. Hallstahammarissa oleva uima- ja urheiluhalli on suurelta osin Suomi-Seuran ansiota ja yhdistyshän sitä ylläpitääkin.

Ruotsinsuomalaiset yhdistykset ovat pääosin olleet suomi-seuroja, mutta myös ruotsinsuomalaisia urheiluseuroja on vuosikymmenien saatossa syntynyt.

Aikaisemmin mainitut pesäpalloseurat mm. göteborgilainen Karhu IF, joka 70-90 luvulla pelasi maineikkaasti pesäpalloliiton sarjoissa. Seurassa harrastetaan myös ikivanhaa olympialajia, köydenvetoa, jossa on tullut monia Ruotsin mestaruuksia. Pentti Jokinen on ollut yksi Ruotsin parhaista, saavuttaen monia Ruotsin mestaruuksia ja MM-kisoissakin pronssia.

Urheiluseura Otava, perustettu v.1956, jossa 60-luvulla pelattiin pesäpalloa liiton sarjoissa. Lentopalloa harrastettiin 60-70 luvulla, välillä pelattiin Ruotsin mestaruussarjassa ja voitettiin RSKL:n mestaruuksia. Seuralla on harrastettu myös judoa ja pelattu jalkapalloa.

Möln dalin Urheiluseura oli 70-luvulla yhdessä Otavan kanssa ainoa seura RSKL:ssa joilla oli ainoastaan urheilutoimintaa ohjelmassaan.

80-luvulla perustettiin pesäpalloilun erikoisseurat Boboll-82 Skinnskattebergiin ja Köpingin Pesäpallo. Markin Suomi-Seuralla on painonnosto kuulunut vuosikausia seuran ohjelmaan.

Norrköpingin Suomi-Seuralla on taasen harrastettu ilmakivääriammuntaa.

Nykyjään on uusia urheilulajeja tullut suomiseurojen harrastustoiminnan piiriin. Saappaanheitto ja kirveenheitto ovat näistä tunnetuimmat. Boråsin Suomi-Seura on erikoistunut pöytätennikseen ja heidän nuorisjoukkue oli mukana TUL:n 80-vuotisjuhlatapahtumassa 5.-13.6.99. Sandvikenin Suomi-Seura on ollut monena vuosina aktiivisesti mukana maastajuoksussa, painonostossa, hiihdossa ja nykyisin katujuoksutapahtumassa City Ess, jossa on mukana kansainvälisiä huippujuoksijoita.

Ruotsinsuomalainen lehti valitsi vuosina 1974-1986 Vuoden Ruotsinsuomalaisen Urheilijan ja tämän hienon tunnustuksen ovat saaneet seuraavat urheilijat:

- 74 Matti Kuosku, hiihto
- 75 Arne Norrback, painonnosto
- 76 Raimo Pihl, yleisurheilu
- 77 Tapio Kinnunen, painonnosto
- 78 Ritva Mykkänen, pyöräily
- 79 Hannu Lassila, jääkiekko
- 80 Tuulikki Jahre, pyöräily
- 81 Vesa Koskela, nyrkkeily
- 82 Arja Hannus, hiihtosuunnistus
- 83 Leena Sulkanen, keilailu
- 84 Pirjo Mustonen, voimanosto
- 85 Tapio Hiltunen, paini
- 86 Kari Eloranta, jääkiekko

Ammunta

Pertti Harju s. 1938 Vehkalahdella voitti v. 73 Ruotsin mestaruuden ilmakivääriammunnan joukkuekilpailussa, (Oxelösundin Sportskytteklubb), samassa joukkueessa ampui myös Jaakko Miulus s. 1945 Kälviällä. Pertti Harju on toiminut myös 70-luvulla Norjan hiihtomaajoukkueen hierojana ja ollut mukana harjoitusleireillä ja kansainvälisissä kilpailuissa.

Tammisaaresta kotoisin olevalla Curt Anderssonilla s.1937 on mitaleja kertynyt uransa aikana useita, RM-kultaa pistoolilla v.77, voittanut henkilökohtaisen ja joukkue Pohjoismaidenmestaruuden vuosina 73, 75 ja 77 sekä pronssia EM-kisoissa v.77 joukkueessa. Curt on osallistunut lisäksi olympialaisiin v. 76 ja MM-kisoihin v.74.

Pistooliampuja Pertti Pääkkönen Leppävirralta s.1955 on vuodesta 73 edustanut seuraa nimeltä Göteborgin Skyttegilles Pistolklubb. 80-luvun alussa hänestä tuli Ruotsin mestari ja v. 87 hän sijoittui toiseksi RM-kisoissa. Hän on Pohjoismaiden mestari ja hopeamitalisti MM-kisoissa joukkue- vapaapistoolissa. Pääkkönen on melkein koko ammuntauransa ajan kuulunut Ruotsin maajoukkueeseen vapaa- ja ilmapistoolissa.

Juhani Tuomi s. 1938 Sippolassa, on viisinkertainen henkilökohtainen ja kahdeksankertainen joukkue Ruotsinmestari (Emmaboda Pistolklubb) pistooliammunnassa 70-80 luvulla. Myös hän ollut mukana maajoukkueessa. Viime vuosina on Sami Pesonen, Göteborgista lyönyt itsensä läpi Ruotsin parhaiten villikarjuampujien joukkoon. Tuloksena on ollut useita Ruotsin mestaruuksia, muista mitaleista puhumattakaan. Hän on osallistunut myös Barcelonan MM-kisoihin v. 98, josta tuli 9. sija.

Ampumahiihto

90-luvulla on Ruotsin ampumahiihtojoukkueen parhaimmiston kuulunut Fredrik Kuoppa, Sundsvallista. Hän on saavuttanut useita Ruotsinmestaruuksia ja osallistunut sekä olympiakisoihin että myös MM-kisoihin.

Baseboll

Pesäpallon amerikkalaisessa versiossa basebollissa on Mikael Aho Skellefteåsta ollut mukana voittamassa Ruotsin mestaruutta ja osallistunut myös EM-kisoihin saavuttaen pronssia v.93.

Biljardi

Raimo Alppinen, Malmön Biljardiklubista on voittanut Ruotsin mestaruuden joukkueessa vuosina 75-76. Henkilökohtaisen pronssin hän saavutti v.76. Raimo on osallistunut myös EM-kisoihin v. 76, ollen siellä 8.

Curling

Christina Jeansson, syntynyt Helsingissä 1927 voitti joukkueiden Ruotsin mestaruuden (Sollefteån Curling Klubb) v.65. Edellisenä vuotena hän tuli henkilökohtaisessa kilpailussa 5. sijalle.

Golf

Suomalaiset eivät aikaisemmin ole menestyneet golfissa niin hyvin kuin nykyjään.

Peräti kaksi ruotsinsuomalaista pelaa nykyjään ammattilaisena.

Raimo Sjöberg s. 1970 Tukholmassa. Pelaa nykyjään ammattilaiskiertueella Euroopassa. Raimo on Ruotsin mestari v. 97, osallistunut poikien EM-joukkuekisoihin, sijoitukset 5. ja 9. Sjöberg voitti v.87 junioreiden joukkuepohjoismaiden mestaruuden. Hän aloitti ammattilaisena v.91 ja on siitä saakka kolunnut ympäri Eurooppaa eri golfkenttiä. Raimon suurin voitto on lokakuulta 99, jolloin hän voitti Telia Tour finaalin, Ruotsissa

Jarmo Sandelin s. 1967 Imatralla on tämän hetken tunnetuin suomalainen golf-ammattilainen. Jarmo on lyönyt itsensä läpi Euroopan huippugolfaajien joukkoon. Sandelinista tuli ammattilainen v. 87, mutta suuri voitto sai odottaa niinkin kauan kuin v.95, jolloin hän voitti Kanarian saarten avoimen Eurooppaturneen. Hänet valittiin vuoden tulokkaaksi Eurooppa-turneella. Hän onnistui samalla hankkimaan kilpailukortin USA:n turneelle. Viime vuosina Jarmo on kiertänyt isoja kilpailuja Euroopassa, joissa on tullut hyviä saavutuksia.

Hiihto

Suosittu pitkänmatkanhiihtäjä Matti Kuosku, Högbo GIF oli 60 luvun lopulta aina 80 luvun alkuun saakka Ruotsin parhaita pitkienmatkojen hiihtäjiä. Matti Kuosku valittiin v.74 ensimmäiseksi Vuoden Ruotsinsuomalaisurheilijaksi. Hän voitti vuosina 74 ja 76 Vasahiihdon, ollen v. 78 kolmas ja v. 80 toinen. Matti voitti v 79 ja 80 ylipitkien matkojen World Cupin ja v.81 ylipitkien matkojen Euroloppetin. Pelkosenniementä kotoisin oleva (s.1941) Kuosku oli Ruotsin hiihtomaajoukkueessa vuosina 74-76. Hän voitti neljä kertaa RSKL:n mestaruuden. Matti kilpaili myös uransa alkuaikoina maastajuoksussa, voittaen Ruotsin mestaruuden joukkueessa v. 1971, saavuttaen myös muita mitaleita.

Meeri Bodelid Tornioista s.1943 edusti myös Högbo IF seuraa. Osallistui Olympialaisiin vuosina 72, 76, 80 ja MM-kisoihin 70, 74, 78 ja 80. Meeri on ollut mukana RM-kisoissa v.67 lähtien ja voittanut mestaruuden pikamatkalla v.71 ja 72 sekä 10 km:llä v.71. Hopeaa hänellä on 10 km v. 72 ja 73 sekä pronssia 20 km v.76. RSKL:n hiihtomestariksi hän on tullut v. 81 ja 83. Mutta ei tässä kaikki, Meeri on ollut huipulla myös muissakin lajeissa. Vuonna 82 hän voitti maratonin Ruotsin mestaruuden. Pyöräilyssä hän on osallistunut MM-kisoihin v. 71, voittanut Ruotsin mestaruuden v. 75, pronssia v.71 ja v.73. Kaiken lisäksi hän on harrastanut vielä hiihtosuunnistusta.

Veikko Karjalainen Paltamosta s.1936 muutti Ruotsiin v. 70, voitti v. 93-95 Ruotsin veteraanien hiihtomestaruuden. Fagersta Södra SK-seuraa edustanut Veikko voitti veteraanien MM-kisoissa v.82 kultaa pikamatkalla ja hopeaa 30 km:llä. Vuoteen 1995 mennessä hän oli osallistunut 17 kertaa Vasahiihtoon, josta v. 82 oli 16. sija paras saavutus.

Heimo Marttila, Morasta yllätti kaikki v.81, kun hän sijoittui kolmanneksi Ruotsin Hiihtokisoissa, hänellä on myös RSKL:n hiihtomestaruudet v. 82-83. Yksi kaikkein tuntemattomimmista hiihtäjistä on varmaankin Kokkolasta lähtöisin Bruno Åvik (s.1940). Sälens IF seuraa edustanut hiihtäjä oli mukana Grenoblen olympialaisissa v.68 ollen 20. 30 km:lla. Ruotsin mestaruuskisoissa v. 68 pikamatkalla hän oli pronssilla ja 30 km:llä 8. sekä 50 km:llä v.66 8. Vuonna 68 Vasahiihdossa hän oli toinen ja v. 68 viides ja vielä v.69 kolmas. Vasahiihdossa on muutenkin hyvin sijoittuneita ruotsinsuomalaisia hiihtäjiä. Sakari Virtanen Garphyttans IF, oli 5. v.67 ja Martti Rähkönen, Sundbybergistä myös viides v.79.

Toini Gustafsson-Rönnlund, s. Suomussalmella v.1938 on tähän mennessä ainoa Ruotsia edustanut naishiihtäjä, joka on voittanut olympiakultaa henkilökohtaisella matkalla. Toini tuli sotalapsena Ruotsiin, mutta hänen lapsuudestaan ei ruotsalainen media ole paremmin kertonut.

Hän voitti 5 km ja 10 km v.68 olympialaisissa, lisäksi hänellä on 3 hopeaa ja 2 pronssia olympiakisoista. MM-kisoissa v.66 hän voitti myös pronssia 10 km:llä. Ruotsin mestaruuksia kaikenkaikkiaan 15 kertaa voittaneena valittiin hänet luonnollisesti Svenska Dagbladetin Bragdmedaljilla, (urotyömitali). Muita suuria saavutuksia ovat voitot Holmenkollenilta (3), Falunista (2) ja Lahdesta (1). Hän meni naimisiin yhden Ruotsin parhaimpiin hiihtäjiin kuuluvan Assar Rönnlundin kanssa ja yhdessä he ovat ainoa pari Ruotsin urheiluhistoriassa, jotka ovat saaneet Bragdmedaljin.

Hiihtosuunnistus

Hiihtosuunnistuksessa Sallasta lähtöisin oleva Viljo Salla s.1932 voitti Ruotsinmestaruuskultaa viestissä v.69 ja maaottelukatsastuksen henkilökohtaisen voiton samana vuonna. Hällefors OK-seuraa edustanut Viljo on osallistunut useita keroja Vasahiihtoon, sijoittunut v.65 15. sijalle Vilho on pelannut myös pesäpalloa, jossa voittanut Ruotsin piirin mestaruuden v.68. Arja Hannus s.1960 Sundsvallissa, aloitti hiihtosuunnistuksen 70-luvun lopulla ja on siitä asti kuulunut Ruotsin ja maailman valioiden joukkoon. Hänen debyyttinsä oli v.82 MM-kisoissa Itävallassa, jossa hän voitti hallitsevan maailmanmestarin Mirja Puhakan reilulla sekuntilla.

Jo v. 82 Arja kuului Ruotsin voittoisaan viestijoukkueeseen Sveitsissä, mutta v.87 Ranskassa tullut henkilökohtainen MM-titteli oli se suurin voitto. Kaiken kaikkiaan Arja on ottanut 16 MM-mitalia, joista 3 henkilökohtaista kultaa, 11 hiihtosuunnistuksessa ja viisi toisessa lajissa, nimittäin suunnistuksessa. Suunnistuksen maailmanmestariksi hänet leivottiin v.87. Henkilökohtaisen Ruotsin mestaruuden hän on voittanut v. 91 ja viestimestaruuden v. 90, 91 ja 97 . Arja valittiin v. 82 Vuoden Ruotsinsuomalaiseksi urheilijaksi.

Tenho Airisniemi s.1943 Kuusamossa on voittanut Ruotsin mestaruuden hiihtosuunnistuksessa ja myös myös hiihtosuunnistusviestissä v.81.

Jalkapallo

Ensimmäiset vuosikymmenet sotien jälkeen olivat vähän hiljaisempaa ruotsinsuomalaisten ja tänne muuttaneiden pelaajien keskuudessa. Mutta 60-luvun alkupuolella saatiin pää ns. auki.

Pekka Utriainen, Vaasasta pelasi IFK Holmsundin joukkueessa ja oli myös karsimassa allsvenskaniin. Tähän aikaan oli kuitenkin sellainen sääntö, että ulkomaalaisilla pelaajilla ei ollut mahdollisuutta pelata ylimmällä sarjatasolla ja näin pelaaminen rajoittui parhaimmillaan karsintaotteluihin. Mutta poika Peter ei pistänyt yhtään huonommaksi. Hän oli nimittäin voittamassa v. 81 Ruotsin mestaruutta IF Österin joukkueessa.

5) Sandviken on ollut tunnettu monista ruotsinsuomalaisista urheiljoista.

Ensimmäisten joukossa oli Pauli Laine, joka jalkapallon allsvenskanin karsinnoissa teki upeita maaleja. Pauli oli pelannut monissa muissakin joukkueissa, mutta palasi takasin Sandvikeniin.

Monivuotinen Suomen maajoukkuepelaaja Jyrki Nieminen s.1949 Salossa, aloitti Ruotsissa IFK Eskilstunassa v.77. Hänen uransa jatkui tämän jälkeen AIK:ssa v.79-84. " Jyкке " pelasi AIK:ssa 95 ottelua, tehden niissä 18 maalia.

Niemisen pelatessa AIK:ssa viimeisiä kausiaan oli IFK Eskilstunaan tullut toinen suomalainen maajoukkuepelaaja, Kari Virtanen. Ja niin kiertokulku vaan jatkui ja Nieminen palasi kotimaahan Suomeen ja Virtanen siirtyi AIK:hon.

Karista tuli cupmestari v. 85 ja hän pelasi 46 allsvenskanin ottelua.

AIK on ollut todellinen suomalaisseura. Jari Niinimäki pelasi kaudella 86, Jari Hudd v.87-89, Esa Pekonen samaan aikaan kuin Hudd sekä lisäksi Jarmo Saastamoinen kokeili siipiensä kestävyyttä AIK:ssa kaudella 95.

Malmö FF hankki veräjänvartijakseen v. 82 monivuotisen Suomen maajoukkueratsun Pertti Alajan. Hän oli ennen muuttoaan Ruotsiin pelannut jo ammattilaisena Tanskassa ja Kanadassa. Alajan muuttaessa takasin Suomeen tuli hänestä myöhemmin Suomen Palloliiton pääsihteeri.

Jari " Jallu " Rantanen oli voittamassa v. 87 IFK Göteborgissa Ruotsin mestaruutta. Jari on pelannut myös ammattilaisena Englannissa, Leicesterissä.

Kaj Eskelinen s. 1969 Göteborgissa, pelasi v.87-89 Västra Frölundassa, jossa jo heti ensimmäisessä ottelussaan teki kaksi maalia. Seuraavat kolme kesää menivät sitten IFK Göteborgissa, jossa Kaj oli joukkueen parhaita pelaajia, voittaen 2 Ruotsin mestaruutta v.90-91 ja ollen v. 90 allsvenskanin maalintekijätilaston ykkönen. Tämän jälkeen Kaj siirtyikin tunturimaa Norjaan SK Brann-joukkueeseen. Kaudet 95-97 Kaj pelasi Djurgårdens IF:ssä ja tällä hetkellä on vuorossa Hammarby IF. Kaj on pelannut allsvenskanissa yli 200 ottelua ja tehnyt niissä yli 70 maalia. Hän on pelannut Ruotsin eri maajoukkueissa yli 50 kertaa.

Jonas Wirmola s.1969 pelasi 88-89 USA:n yliopistosarjassa, josta siirtyi takaisin Sveamamman hoiviin. Yhden kauden pelattuaan I divisioonassa Tukholmassa, Jonas siirtyi Englannin pääsarjaan Sheffield Unitedin joukkueeseen kaudelle 93-94. Seuraavat kolme kautta menikin sitten taas skånelaisissa maisemissa Malmössa, josta hän siirtyi v.96-97 Skotlannin Dundee United joukkueeseen. Reissumiehen elämä senkuin vain jatkui ja pelattuaan vuoden Norjassa, kutsui Malmö IF:n joukkue Wirmolan takaisin Skåneen.

6) Sulo Vaattovaara s. 1962 Eskilstunassa kuuluu Ruotsin

jalkapalloveteraaneihin. Hän aloitti jalkapallon Torshällassa, Eskilstunan lähellä, Torshälla-Nyby IS:ssä 10-vuotiaana, kunnes siirtyi pelaamaan v.79 Pohjois-Ruotsiin Gällivaaraan ja II divisioonaan. Syy moiseen oli että Sulon veli asui siellä. Pohjois-Ruotsissa meni 2,5 vuotta ja tämän jälkeen Sulo palasi etelämmäksi, Hammrbyhyn, elitserieniin v. 82 jossa meni 5 vuotta. Nuorten maajoukkueeseen Sulo pääsi pelaamaan 21 vuotiaana ja tämän jälkeen A-maajoukkueeseen. Kaudelle 88 Sulo siirtyi pelaamaan IFK Norrköpingin riveihin ja jo samalla kaudella tuli myös Ruotsin Cup-mestaruus. Seuraavana olikin

vuorossa taas edustustehtäviä Ruotsin maajoukkueessa, nimittäin Soulin Olympiakisat v.88. Vuonna 89 IFK Norrköping voitti Ruotsin mestaruuden. Sulon ura Norrköpingissä jatkui aina vuoteen 97 saakka, jolloin hän siirtyi I divisioonan Sylviaan Norrköpingiin. Kausi 99 on jäämässä Sulon viimeiseksi ja hän siirtyy valmennuspuolelle. " Sulan " niinkuin häntä on nimitetty pelasi 356 ottelua mestaruussarjassa ja teki niissä 25 maalia. A-maaotteluita hänellä on 6, yksi Ruotsin mestaruus ja kolme Cup-mestaruutta. Sulo on yksi kaikkein tunnetuimmista ruotsinsuomalaisista jalkapallotähdistä.

Parhaimpina muistona Sulo pitää Soulin Olympiakisoja, jossa oli niin mahtava tunnelma ja paljon urheilijoita ja yleisöä.

Monipuolisuusurheilija Sirpa Väyrynen s. 1951 Hämeenlinnassa oli voittamassa kultaa Jakobsbergin GIF:n joukkueessa v.77, hopeaa hänellä on v.75. Sirpa on todellinen monipuolisuusurheilija, hän on nimittäin voittanut käsipallossakin 5 RM-hopeaa ja pelannut 10 maaottelua. Harrastanut aktiivisesti myös yleisurheilua.

Oulussa v. 1956 syntynyt Aulikki " Snabbis " Suomela voitti Öxabäcks IF:n paidassa kolmesti Ruotsin mestaruuden, hän oli voittamassa myös Pohjoismaiden mestaruutta v. 77 .

Anna Pohjanen s. 1974 on pelasi Sunnanån joukkueessa, Skellefteåsta vuoteen 97 saakka, jolloin vaihtoi Älvsjös AIK:hon Tukholmaan, jossa heti seuraavana vuonna oli voittamassa RM-kultaa. Anna debytoi maajoukkueessa v.95 ja on pelannut yli 50 ottelua ja tehnyt kymmenkunta maaottelumaalia.

Suomalaisia jalkapallovalmentajia on ollut eliittitasolla vähemmässä määrin. Kuitenkin joitakin valmentajia löytyy.

Yrjö Toivonen luotsasi Degerfors IF:n joukkuetta 90-luvulla ja kaudella 93-94 peräti allsvenskaniin. Toivonen on syntynyt Riihimäellä ja muutti vanhempiensa kanssa kaksivuotiaana Norjan kautta Degerforsiin. Hän oli ollut valmentajana 15 vuotta ennenkuin aloitti Degerfors IF:ssä.

Jousiammunta

Suomalaisten hyvin pärjäämässä olympialajissa ovat myös ruotsinsuomalaiset kunnostautuneet kiitettävästi. Korsholmissa v. 1931 syntynyt John Båsk voitti Ruotsin mestaruuksia Sundsvallin joukkueessa v. 65-73. Henkilökohtaisessa kilpailussa v. 65 hän oli pronssilla. Parhaimmat meriittinsä John sai v. 65 ollen MM-kisoissa 10. ja joukkuekilpailussa pronssilla.

Erkki Reunanen s. Tampereella v.1927 on edustanut seuraa niemeltä IF Ulvarna ja ollut voittamassa peräti kuutta Ruotsin mestaruutta joukkueelleen. Hänellä on ollut tuomisina EM-kisoista 4.sija. MM-kisoissa on sitten tullut v. 73 joukkuekultaa ja hopeaa henkilökohtaisessa Bowhunterissa.

Anita Järveläinen s.1931, aloitti jousiammunnan v. 1963 ja on kahminut Ruotsin mestaruuskisoista kaiken kaikkiaan 16 mitalia, joista 8 kirkkainta, 4 hopeista ja 2 pronssista. BSK Dalpinea edustanut Järveläinen on saavuttanut Euroopan mestaruuskisoista hopeaa ja pronssia sekä MM-kisoista kaksi kertaa pronssia.

Kalevi Kesti s.1946 Haukiputaalla sai v.88 todellisen jättipotin voittamalla maailmanmestaruuden sekä henkilökohtaisessa, että myös joukkuekilpailussa. Joukkuekisassa oli mukana myös Keijo Rajala, joka sijoittui henkilökohtaisessa kisassa viidenneksi. Kalevi Kestillä on v. 87 henkilökohtainen Ruotsin-mestaruus ja joukkuemestaruus yhdessä Keijo Rajalan kanssa.

Judo

Ruotsinsuomalaiset judokat ovat parin kolmenkymmenen vuoden ajan olleet aivan Ruotsin huippuja. Halmstadista lähtöisin oleva Tipi Kantojärvi on naisten puolella saavuttanut v.78-87 RM-mitaleja 8, joista 6 kultaa, 1 hopea ja 1 pronssi.

Jo 8-vuotiaana judon aloittanut Mika Kauppinen, Olofströmistä, on vienyt Ruotsin mestaruuden viidesti, hopeaakin on hänen palkintokaapissaan neljästi ja lisäksi yksi pronssi.

Jääkiekko

Niinkuin jalkapallo, niin jääkiekkokin oli sotien jälkeen hieman alamaissa. Rauman Lukosta alunperin jääkiekon opit saanut 7)Toivo Lamppu pelasi Djurgårdenissa syksyllä 51 joitakin harjoitusotteluita ja oli näin ollen yksi "" ladunavaajista ". Toivolla oli suuri halu päästä rapakon taakse pelaamaan ja näin hän siirtyi harjoitusotteluiden jälkeen Djurgårdenista suuren valtameren taakse Amerikkaan.

Kotkassa v. 1933 syntynyt Jorma "Jerry" Salmi oli aikaisemmin pelannut Tampereen Ilveksessä ja Helsingin IFK:ssa ja ollut mukana v.60 olympialaisissa. Jerry siirtyi v.62 Tukholmaan ja Sundbybergin IK:hon, josta ura jatkui AIK:hon, jossa pelasi kaksi kautta. Kausi 64-65 meni Västra Frölundassa, jossa seura voitti Ruotsin mestaruuden, mutta Jorma ei saanut kultaista mitalia, koska ei ollut Ruotsin kansalainen. (Aika erikoinen sääntöpykälä!).

Tammisaaresta lähtöisin ja siellä v. 1953 syntynyt Jan Erik " Silver " Silfverberg aloitti uransa Hofors IK:ssa. Silver voitti vuosina 72,76,77 ja 80 Brynäsissä Ruotsin mestaruuden. MM-kisoista v.77 hän oli tuomassa hopeaa. Jan-Erik pelasi 49 maaottelua ja valittiin aikanaan v.71-72 Ruotsin parhaaksi junioripelaajaksi. Jan Erikin veli Conny s.1959 Hoforsissa oli voittamassa myös v.80 Ruotsin mestaruutta Brynäsissä.

Matti Pauna on niitä harvoja suomalaisia jääkiekkoilijoita, joka on pelannut myös Ruotsin maajoukkueessa, maaotteluita hänelle tuli kaikenkaikkiaan 76. Vielä harvinaisempaa on vielä se, että hän oli voittamassa v.87 MM-kultaa Tre Kronorin joukkueessa. Matti voitti myös kaksi Ruotsin mestaruutta Björklövenissä, Uumajassa sekä toisella puolen Ruotsia v.92 Malmössa. Matti Pauna on saanut ainoana suomalaisena jääkiekkoilijana tittelin Stor Grabb.

Tampereelta tullut palomies ja Suomen maajoukkueessakin 60-70 luvulla lukuisia otteluita pelannut sekä MM-kisojen All Stars kentälliseen valittu Pekka Marjamäki pelasi kaudella 79-80 Jönköpingissä HV-71 joukkueessa.

Tampereen Tapparasta tullut Mikko " Miki " Leinonen voitti Ruotsin Mestaruuden v. 79 MoDo:n joukkueessa. Hän oli v.77-79 yksi teknillisimmistä ja kovimmista maalitukeista elitserienissä. Ruotsin mestaruuden voitettuaan palasi takasin Suomeen ja siirtyi pelaamaan Oulun Kärppiin.

80-luvulla pelasi moni Suomen maajoukkueen runkopelaaaja elitserienissä.

Leksandissa pelasivat samaan aikaan Jarmo Mäkitalo, Erkki Laine ja Kari Eloranta, joista viimeksi mainittu valittiin Vuoden Ruotsinsuomalaiseksi urheilijaksi v.86 ja vuoden parhaaksi jääkiekkoilijaksi kultakypärällä.

Jönköpingin HV-71:ssä ja Färjestadissa pelannut Hannu Lassila valittiin v.79 ensimmäisenä jääkiekkoilijana Vuoden Ruotsinsuomalaiseksi urheilijaksi. Hannu, joka oli voittamassa v.81 Färjestadissa Ruotsin mestaruutta valittiin myös elitserienin parhaaksi maalivahdiksi.

Färjestadissa pelanneesta Erkki Laineesta tuli kaksinkertainen Ruotsin mestari v.86-88.

Ensimmäinen suomalainen jääkiekkovalmentaja, joka valmensi elitserienin joukkuetta oli Timo Lahtinen, joka aloitti valmentamisen Tingsrydissä v.76. Södertäljeen siirryttyään hänestä tuli myös Södertäljen jääkiekkolukion rehtori. Timo on valmentanut useita eri joukkueita mm. Malmö IF ja AIK. Hän on valmentajana voittanut Ruotsin mestaruuden Södertäljessä v.85 ja Malmössa 92,94.

Turusta tullut Hannu Jortikka on todellakin kummajainen Ruotsin jääkiekko-historiassa. Hannu on pelannut Tukholman AIK:ssa kaudella 79-80 ja on myös valmentanut Malmö IF:ssä. Vuosituhannen viimeisellä vuosikymmenellä

suomalaisten jääkiekkoilijoiden muuttovirta sen kuin vain on jatkunut. Maailmanmestaruuden voittaneesta joukkueesta mm. maalivahti Jarmo Myllys on pelannut Luulajassa jo vuodesta 94 saakka, jossa voitti Ruotsin mestaruuden v.96. " Jarmo " on myös ainoa maalivahti kautta aikojen elitserienissä, joka on tehnyt maalin, hänet on lisäksi valittu vuoden parhaaksi maalivahdiksi. Jarmo on valittu elitserienin arvokkaimmaksi pelaajaksi v. 97. Esa Keskinen pelasi v.94-99 Jönköpingissä ja oli voittamassa RM-kultaa v.95. " Essi " valittiin v.96 elitserienin arvokkaimmaksi pelaajaksi kultakypärällä, samana vuonna hän voitti myös maalintekijäkuninkuuden. Malmössä Ruotsin tuplamestariksi kiekkoili v.92 ja 94 tekniikkataituri Raimo Helminen, joka oli voittamassa Suomelle kaikkien aikojen ensimmäistä MM-kultaa.

Ruotsissa pelaavista jääkiekkoilijoista on joitakin jäänyt pysyvästi asumaan lahden toiselle puolen mm. Kari Suoraniemi, Jarmo Mäkitalo ja Arto Ruotanen, joka on tällä hetkellä kakkosvalmentajana HV-71, Jönköpingissä, joten heitä voidaan sanoa todellakin ruotsinsuomalaisiksi. Toisen polven ruotsinsuomalaisiakin pelaa elitserienissä useitakin. Veljekset Anders ja Erik Huusko ovat pelanneet myös maajoukkueessa, samoin Petri Liimatainen Malmöstä. Ammattilaisjäillä NHL:ssä pelaa myös huippumaalivahti Tommy Salo, joka voitti olympiakultaa v.94 ja MM-kultaa v.98. Pietarsaareissa v. 1964 syntynyt Thomas Sandström aloitti jääkiekkoilijauransa Fagerstassa. Brynäsissä, elitserienissä hän pelasi v. 82-84. Hän siirtyi pelaamaan 20-vuotiaana ammattilaisjälle, Pohjois-Amerikkaan. Thomaksen ura NHL:ssä kesti 15 vuotta ja hän oli voittamassa Stanley Cupia Detroitin joukkueessa v. 97. Sandström on ainoa ruotsinsuomalainen, joka on ollut voittamassa NHL:n mestaruutta, Stanley Cupia. Thomas pelaa tällä hetkellä Malmö IF:n joukkueessa, elitserienissä. Hän oli voittamassa v.87 MM-kultaa. Oulussa v.1947 syntynyt Juha Widing aloitti jääkiekon göteborgilaisessa GAIS-seurassa. Mutta jo nuorena 17 vuotiaana hänestä tuli ensimmäinen ruotsin-suomalainen ja toinen ruotsalainen, joka lähti pelaamaan ammattilaiseksi Pohjois-Amerikkaan. Juha siirtyi v.1964 Brandon Wheat Kings seuraan, tämän jälkeen seurasivat kuuluisat seurat New York Rangers, Los Angeles Kings, Cleveland ja Edmonton Oilers. Juha pelasi 9 maaottelua Ruotsin maajoukkueessa ja osallistuen myös Kanada Cupiin. Juha Widing kuoli 28.11.1984.

8) Arto Ruotanen

Nykyjään Jönköpingissä HV-71 joukkueessa kakkosvalmentajana toimiva Arto Ruotanen on pitkän linjan jääkiekkoilija. Pyhäjärvellä (OL) v.1961 syntynyt Arto pelasi Oulun Kärpissä v. 79-86, jonka jälkeen alkoi tuntua leipääntymisen merkkejä ja mieli teki maailmalle. Arto siirtyi nykyiseen seuraansa HV-71:een, jossa pelasi v.92 saakka. Tämän jälkeen hän kävi pelaamassa yhden kauden välillä Saksassa, kunnes palasi takaisin Ruotsiin. Pelattuaan kolme kautta Röglessä palasi Arto takaisin Jönköpingiin, jossa jäähytteli pari viimeistä vuotta I ja II divisioonassa. Kaudella 98-99 Arto toimi HV-71:n B-juniorijoukkueen valmentajana ja on tällä hetkellä ainoa suomalainen valmentaja Ruotsin elitserienissä. Puolustajana pelannut Ruotanen ennätti pelata 11 kautta Ruotsissa ennen valmentajaksi ryhtymistään. Arto on ollut voittamassa Suomen maajoukkueessa kaikkien aikojen ensimmäistä arvokisamitalia, hopeaa v.88 Calgaryn Olympialaisissa. Toinen hopeamitali tuli v.92 Prahan MM-kisoista.

Jääpallo

9) Paavo Pyykkö muutti Eskilstunaan armeijan jälkeen v. 1970. Eskilstunaan oli aikaisemmin tullut kaksi muutakin oululaista, Kyösti Salokanto ja Pertti Kähräaho, jotka oli värvätty niin kuin Paavokin. Jääpalloa olivat pojat pelanneet samassa joukkueessa, Oulun Palloseurassa, Suomessa. Eskilstunan Bandysällskap-seuran johto oli asettanut suuret toiveet, että värvättyjen

pelaajien avulla noustaisiin Allsvenskaniin, jossa seura ei ollut koskaan aikaisemmin pelannut.

Ja kyllä se heti siltä näyttikin että nousu on ainoa tavoite. Harjoitukset tuntuivat olevan aivan hurjia, juostiin pitkiä lenkkejä ja mäkiä ylös alas. Alkutalvesta alkoivat jäätreenit aikaisemmin kuin Suomessa, Eskilstunassa oli loistavat olosuhteet: peilisileä tekojäärata ja luistimenteroittajakin oli paikalla joka harjoituksissa, puhumattakaan muista huoltajista. Ainoa vaikeus joka tuntui heti alussa oli tietenkin ruotsin kieli, kukaan pojista ei osannut sanaakaan ruotsia. Pelien alettua odotukset olivat melkoiset, lehdistö oli kirjoittanut uusista pelaajista aika lailla.

Harjoitusottelut olivat paljon kovempia kuin ensin luultiinkaan. Sarjan päätyttyä kävi sitten niin, ettei sitä kaivattua nousua tullutkaan ja pettymys oli suuri. Seuraavana vuonna oli jo totuttu olosuhteisiin sen verran, että sarjavoitto tuli ja nousu ylimpään sarjaan oli tosiasia. Kolmas kausi oli siten ensimmäinen mestaruussarjassa ja tahti senkuin vaan koveni. Vuonna 74 Paavo muutti Eskilstunasta Sandvikeniin, jossa pelasi kahdeksan kautta mestaruussarjassa ja vieläpä joka vuosi mestaruussarjan loppusarjassa, johon pääsi etelä- ja pohjoislohkon neljä parasta joukkuetta. Kahdesti joukkue pääsi suureen Bandy-finaaliin, Tukholmaan 14000 katsojan ollessa paikalla.

Molemmilla kerroilla joukkue joutui tunnustamaan vastustajan paremmakseen ja tyytymään hopeasijaan. Hyvien suoritustensa ansiosta Pyykkö valittiin myös Suomen maajoukkueeseen ja oli voittamassa Suomelle pronssia Oslon maailmanmestaruuskisoissa.

Myös Aarne Palosaari s.1940 tuli Oulusta 60-luvulla ja asettui asumaan Örebrohon. Aarne oli mukana v.67 Ruotsin mestaruuden voittaneessa Örebro SK:n joukkueessa, mutta ei saanut kultamitalia, pelattuaan vain 5 ottelua Örebron paidassa. Aarne oli ollut kaksinkertainen Suomenmestari Oulussa.

Kaikkien aikojen parhaimmaksi naisjäähallilijaksi kutsuttu Hanna Teerijoki pelasi 80-90 luvulla Karlstadissa, ollen monena vuotena varsinainen maalitykki. Kaudella 87-88 Hanna oli täysin pysäyttämätön, hän teki joukkueensa AIK:n 93 maaleista yli puolet eli 50!! Hanna vaihtoi myöhemmin narukerän jääkiekkoon, jossa voitti myös Ruotsin mestaruuden.

Viime vuosina on Samuli Niskanen kuulunut allsvenskanin parhaimmiston, kaudella 98-99 hän pelasi vielä Västeråsissa, mutta on sittemmin palannut takaisin Suomeen ja Ouluun.

Keilailu

Ulla Nevanperä, Trollhättanista on yksi tämän hetken parhaita naiskeilaajia Ruotsissa. Ullan läpimurto Ruotsin keilailuliittiin tapahtui v.98, kun hän voitti Hälsingborgissa järjestetyn Ladies Olympia turnauksen. Tämän jälkeen hän on käynyt pelaamassa mm. Hollannissa ja Japanissa. Tällä hetkellä hän pelaa Maailman mestaruuskilpailuissa Abu Dhabissa.

Leena Sulkanen, s. 1960 Tukholmassa, edustanut Brommaklubben Eva Solnaa. Leena aloitti keilailu-uransa jo 12 vuotiaana ja osallistui ensimmäisiin junioreiden Euroopan mestaruuskilpailuihin v. 78 voittaen kultaa ja hopeaa.

Maailmanmestaruuskisoissa v. 82 saavutuksia oli peräti kolme kultaa ja yksi hopea. Tahti jatkui myös v. 83 MM-kisoissa jossa tuli 2 kultaa ja 1 hopea sekä All Events kilpailun voitto. Leena valittiin v.83 " Vuoden naisurheilijaksi " ja oli maailman paras amatöörikeilaaja. Leenasta tuli aikanaan nuorin keilailun maailmanmestari. Vuosilta 85-86 on Leenalta saavutuksina EM-kulta sekä Eurooppa Cupin voitto maajoukkueessa. Vuonna 83 Leena valittiin Vuoden Ruotsinsuomalaiseksi urheilijaksi.

Suomessa vähemmän tunnetussa asfalttikeilailussa ovat Raimo ja Juha Kuosmanen, Finspångista saavuttaneet useita Ruotsin mestaruuksia 80-90 luvulla. He ovat osallistuneet myös moniin arvokilpailuihin.

Koripallo

Ensimmäisten Suomesta tulleiden koripalloilijoiden joukossa on ollut Kaisa Karlsson s.1930 Outokummussa. Kaisa oli harrastanut Suomessa yleisurheilua ja pesäpalloa, mutta sai kouluaikana ensikosketuksen myös koripalloon. Ruotsiin tulonsa jälkeen hän liittyi v. 51 KFUM (suom. NMKY) Söder-seuraan. Vaihtoi v. 59 seuraa ja voitti 5 Ruotsin mestaruutta KFUM Blackebergissä, Brommassa ja pelasi myös Ruotsin maajoukkueessa.

Yksi urheilija monien joukossa, joka on tullut ensi visiitille Ruotsiin sotalapsena on Anders " Grönis " Grönlund s.1943 Helsingissä. Ensimmäinen vierailu Skånessa kesti hänellä vain puolisen vuotta mutta jo v.1947 muutti koko perhe Ruotsiin ja Tukholmaan. Anders kiinnostui heti nuorena kaikesta mahdollisesta urheilusta ja pelasi mm. jalkapalloa Djurgårdenissa. KFUM Blackeberg oli Andersin ensimmäinen koripalloseura ja sieltä tie kulki juuri perustettuun Alvikiin v.62. Jo seuraavana vuonna Anders oli mukana ottamassa ensimmäisen Ruotsin mestaruuden. Anders voitti uransa aikana 13 RM-kultaa Alvikissa ja seurahan oli täysin ylivoimainen, 154 perättäistä voittoa. Maaotteludebyytti tapahtui v. 1961 Suomea vastaan, 18-vuotiaana. Kaikenkaikkiaan hänelle tuli maaotteluita 133 kpl. Aktiiviuransa jälkeen hänestä tuli Alvikin nuorisovalmentaja. Hän osallistui Kiinan turneelle maajoukkueEEN-johtajana ja oli varapuheenjohtajana Ruotsin Koripalloliitossa kolme vuotta. Mika Väänänen, s. 1962 Oulussa pelasi seurassa nimeltä Södertälje BBK. Perhe muutti v.67 Mariestadiin ja sieltä Södertäljeen. Välillä Mika kävi pelaamassa pari kautta Malmössä, mutta tuli takasin Södertäljeen. Hän on pelannut Ruotsin nuorisomaajoukkueessa epävirallisessa junioreiden MM-kisoissa " Albert Schweitzer-turnauksessa" Saksassa. Mika on ollut myös parina vuotena juniorimaajoukkueen kapteenina. Hän on ollut voittamassa Pohjoismaiden mestaruutta ja lisäksi hänellä on 3 Ruotsin mestaruutta.

Miesten maajoukkueessakin pelannut Esa Heikkinen syntyi v.1958 Sallassa. Esa muutti perheensä mukana Ruotsiin ja Sävsjöhön v.68. Heikkinen on pelannut Ruotsia maajoukkueessa 43 kertaa ja on saanut tittelin Stor Grabb. Esa on pelannut useissa eri seuroissa, KFUM Nässjö oli seura, jossa hän aloitti ja lopetti uransa. Tällä välin hän oli myös pelannut Göteborgissa, Hammarbyssä, Husqvarnassa ja KFUM Jämtlandissa. Heikkinen on Ruotsin juniorimestari, v.88 hän voitti Elitserienin korintekijätilaston. Aktiiviuransa jälkeen hän on myös valmentanut Nässjön juniorijoukkuetta.

Koripalloylmentajana on ansioitunut v. 1932 Helsingissä syntynyt Boris Nyman. Tullessaan Ruotsiin 18-vuotiaana, hän harrasti yleisurheilua ja koripalloa Oliv i Aspudden nimisessä seurassa. Vuodesta 55 lähtien hän harjoitteli samassa kortteliseurassa, jossa voitti 50-luvun lopulla RM-pronssia. Hänestä tuli 60-luvun lopulla maajoukkueen valmentaja ja aktiivi Ruotsin koripallo-maajoukkueessa. Boris valmensi myös Västeråsissa sekä miesten että naisten joukkueita, joissa tuli hyvää jälkeä. Naiset voittivat RM-kultaa ja miehet tulivat pronssille. Hän on ennättänyt valmentaa myös Lugia, Lundissa. Myös Boriksen poika Stefan Nyman oli koripallon eliittipelaaja, IFK Helsingborgissa. Hän pelasi myös juniorimaajoukkueessa, mutta on sittemmin joutunut luopumaan koripallosta vaikean sairauden vuoksi.

Karin Laukkanen s. 1962 Hoforsissa ja aloitti 11-vuotiaana koripalloilun ja debytoi jo 13-vuotiaana Solnan naisjoukkueessa. Hän pelasi 14 kautta korkeimmalla sarjatasolla. Hän on voittanut 3 Ruotsin mestaruutta Solnassa ja pelannut maajoukkueessa yli 50 kertaa. Aktiivi-uransa jälkeen hän on ollut Solnan Vikingien ja maajoukkueen valmentajana.

Sari Karttunen s. 1969 Södertäljessä, aloitti koripalloilun Tumbassa 17-vuotiaana. Tämän jälkeen ura jatkui eri seuroissa: KFUM Söder, Södertälje BBK ja Solna. Kaikissa kolmessa seuroissa hän pelasi RM-finaalissa, tuloksena oli 3 hopeista mitalia. Sari on saavuttanut Pohjoismaiden mestaruuden ja edustanut Ruotsin maajoukkuetta 68 kertaa. Hän on pelannut myös EM-kisoissa, josta saavutuksena seitsemäs sija.

Käsipallo

Käsipallossa on ollut huomattavasti vähemmän Suomesta tulleita pelaajia kuin muissa palloilulajeissa. Ei ihmeikään, käsipalloon on suosittu lähinnä suomenruotsalaisella alueella.

Carl-Erik Peterseniä s. 1925 Helsingissä, voidaan pitää lajin ruotsin-suomalaisena uranuurtajana. Carl-Erik pelasi jo 40-luvulla käsipalloa Göteborgissa Majornas IK:ssa. Ensimmäisen Ruotsin mestaruuden hän saavutti v.45, jolloin hän oli joukkueensa nuorin pelaaja. Petersen voitti kaiken kaikkiaan 6 Ruotsin mestaruutta, viimeisen mestaruuden tullessa v.59. Helsingistä oli lähtöisin myös toinen käsipalloilija, joka pelasi 60-70 luvulla. Arto Ruusuvaara s. 1941 oli edustanut Suomea 13. maaottelussa ja on voittanut 7 juniorimestaruutta Katajanokan Haukoissa. Ruotsiin muuttaessaan hän aloitti pelaamaan UoIF Matteuspojarna seurassa, Tukholmassa. Hän on ollut voittamassa v. 67 RM-kultaa, lisäksi hänellä on 2 RM-hopeaa.

Eero Rinne s. 1949 Kemissä on pelannut 15 kautta Lugissa, Lundissa. Eero on pelannut peräti 282 ottelua Lugissa ja voittanut 3 kertaa Ruotsin mestaruuden, edustaen Ruotsia myös 10:ssä maaottelussa, hänellä on lisäksi junioreiden Pohjoismaiden kulta v.68.

Valmentajana on Bengt Sevelius niittänyt mainettaan. Helsingissä v. 1932 syntynyt Bengt valmensi Hellaksen joukkueen Ruotsin mestaruuteen vuosina 69-72 ja 77. Oli itse aktiivina voittamassa RM-hopeaa v. 60. Hän on valmentanut Ruotsin juniori- ja nuorten maajoukkueita. Sittemmin hänet valittiin Ruotsin Urheiluliiton, RF:n puheenjohtajaksi.

Helsingistä on syntyisin myös, nykyään Eskilstunan GUIF:ssa pelaava maalivahti Jan Ekman. Janne oli voittamassa RM-kultaa v. 88 ,silloin HK Cliff, Tukholmassa.

Maajoukkueen monivuotisia pelaajia ovat olleet myös Robert Venäläinen ja Tommy Suoraniemi. Tommi on ollut voittamassa myös maailmanmestaruutta Ruotsille. Tuija Pasanen s.68 voitti Sävehof IF:n paidassa Ruotsin mestaruuden v. 93. Tämän jälkeen hän siirtyi ammattilaiseksi Saksaan. Tuija on edustanut Ruotsia useampana vuotena maaotteluissa.

Viimevuosina on myös joitakin pelaajia Suomesta värvätty pelaamaan Ruotsiin. Yksi tunnetuimmista on ollut Jan Källman, joka pelasi 90-luvun lopulla Eskilstunassa GUIF:ssa.

Lentopallo

Ruotsin lentopalloliitto aloitti toimintansa v.1961 niinkuin aikaisemmin on mainittu.

Mutta jo 50-luvulla Inkerin Kerho, Boråsissa oli pelannut lentopalloa ja pelasi 60-luvulla myös naisten mestaruussarjassa, saavuttaen hopeaa ja pronssia. Lentopalloliiton perustamisen jälkeen ruotsinsuomalaiset olivat suurella innolla mukana kokoamassa uusia joukkueita. Kallhälls BK voitti Ruotsin mestaruuden v.64 ja joukkueen kaikki pelaajat olivat suomalaisia. Lea Mattilan s. 1937 Kotkassa, pelipanos oli ratkaisevassa asemassa kun Bosöns IK voitti vuosina 62,64,66 ja 67 Ruotsin naisten lentopallomestaruuden. Samassa Bosöns IK:n joukkueessa pelasi v.64,66 ja 67 myös Raija Närhi s. 1945 Äänekoskella.

Lidingö SK:n voitettua ensimmäisen Ruotsin miesten mestaruuden v.66, pelasi joukkessa Matti Kähäri nyk. Mattias Arnkärr s. 1947 Helsingissä. Matti oli pelannut v. 66 saakka Inkerin Kerhossa. Lidingö SK:n joukkue voitti kaksitoista kertaa Ruotsin mestaruuden ja Matti oli joukkueessa mukana ja pelasi peräti 107 maaottelua. Häntä on sanottu kaikkien aikojen parhaaksi ruotsinsuomalaiseksi lentopalloilijaksi.

Ruotsinsuomalaiset joukkueet pelasivat parhaimpia kausiaan 70-luvulla. Kolmen eri suomiseuran joukkueet pelasivat ylimmällä sarjatasolla, joista Eskilstunan Suomi-Seuran joukkue saavutti parhaimmillaan hopeaa v.73 hävittyään loppuottelun ja kellekäs muulle kuin Lidingölle, joka Sollentunan kanssa hallitsi 70-luvun lentopallisarjaa. Eskilstunan Suomi-Seuran joukkue koostui suomalaisista pelaajista, mutta yhdessä vaiheessa oli joukkueessa kuutta eri kansalaisuutta. RSKL:n mestaruuskilpailujen loppuotteluissa Lindomen joukkue kuitenkin monesti löi Eskilstunan, johtuen suurimmaksi osaksi siitä, että joukkue koostui lähinnä ylimpien sarjatasojen göteborgilaisista pelaajista.

10) Lentopallon harrastaminen ei ollut kovin vanhaa Eskilstunassa, kertoi Eskilstunan Suomalainen-lehtinen, jonka ESS toimitti. Vuonna 63 perustettiin oma seura lentopalloilijoille, Eskilstunan Volley Boll Klubb, EVK. Joukkueessa oli tasokkaita pelaajia, tosin ei vielä suomalaisia. ESS:n lentopallojaosto aloitti toimintansa 4.6.71 pidetyn jäsenkokouksen päätöksen mukaisesti ja samalla kaikki pelaajat EVK:sta siirtyivät ESS:aan. Joukkue jatkoi taivaltaan I divisioonassa ja joukkueen "isänä" aloitti Keijo Uppa, seuraavalla kaudella 72-73 ESS pääsi Vovo Lachin luotsaamana mestaruussarjan loppuotteluun Lidingöä vastaan. Kotona käyty tappio niskassaan matkasi joukkue Lidingöön, jossa erilaisten tuomarikommellusten jälkeen todettiin, että Lidingö taas kerran vei Ruotsin mestaruuden, Eskilstunan Suomi-Seuran jäädessä hopealle. Eskilstunan kaupunki valitsi ESS:n joukkueen vuoden urheilujoukkueeksi Seuraavalla kaudella muutti Kari Lehtinen Eskilstunaan ja pelaamaan ESS:n joukkueeseen. Kari oli aikaisemmin pelannut Uppsalassa yhtä sarjaporrasta alempana ja ollut mukana Ruotsin maajoukkueessa. Kaudella 73-74 ESS pelasi ilman valmentajaa, mutta joukkue sijoittui sarjassa kuitenkin neljänneksi. Etelä-Ruotsissa 160-joukkueen turnauksessa tuli hienosti kolmas sija. Kaudella 74-75 joukkuetta valmensi egyptiläinen Aziz el Gahly, joka sai myös nuoret mukaansa ja lentopallon tulevaisuus Eskilstunassa oli taattu. Tällä kaudella sijoitus sarjassa oli viides. Kausi 75-76 toi uusia tuulia joukkueeseen. Vovo Lach, joka sai pari kautta aiemmin lähteä, tuli takaisin ja joukkue nousi mitalikantaan, pronssille. Näihin samoihin aikoihin tehtiin myös farmisopimus Torshällan Suomalaisen Seuran kanssa. Seuraavalla kaudella tuli mukaan uusi valmentaja, v.74 maailmanmestari, Puolasta, "Spisek", Zpikniew Jasiukiewitch. Kaksi kautta joukkue pelasi Spisekin komennossa ja viimeisenä hänen kautenaan tuli taasen pronssi. Mutta vuonna 79 Torshällan SS veikin ESS:n nenän edestä RSKL:n mestaruuden. Samana vuonna ESS järjesti Eskilstunassa Länsi Euroopan Cupin eli Spring Cupin alkulohkon turnauksen. Kausi 80-81 jäi Eskilstunan Suomi-Seuran viimeiseksi mestaruussarjassa ja saaliina oli vain kaksi sarjapistettä ja 11 vuotta kestänyt sarjakausi päättyi. Lentopallojaoston puheenjohtaja Hannu Laitinen, menetti partansa, tukkansa ja melkoisen osan kunniaansa lyötyään vetoa joukkueensa menestyksestä. Siteeraten silloista puheenjohtajaa: ESS:n lentopallon edustusjoukkueesta on keskusteltu useiden vuosien ajan. Jäsenet ovat sanoneet, että eliittilentopallo ei ole yhdistyksen tavoitteiden mukaista. Lisäksi rajoittavat eliittijoukkueiden ylläpitokustannukset muiden jaostojen toimintaa. Samanaikaisesti on lentopalloharrastajien taholta väitetty, että yhä voimakkaampi taloudellinen panos seuran puolesta on välttämätön tässä kovemmassa kilpailussa ja kasvassa urheilulajissa. ESS:n toiminnan pikku hiljaa yhä laajentuessa on eliittilentopalloon keskitetty panos ollut sekä taloudellisista, että toiminnallisista syistä mahdotonta. A-joukkuepelaajamme ovatkin yhdessä muiden lentopalloa pelaavien seurojen aktiivien kanssa päättäneet perustaa erityisen lentopallöseuran. Taustana ovat olleet juuri nuo seuramme lentopalloilua koskevat vaikeudet. Tämä seura, jonka nimi on Eskilstuna Volley Boll Klubb (EVK) on siis kokonaan Eskilstunan Suomi Seuran ulkopuolella. EVK anoi myös seuraltamme 1-divisioonan sarjapaikkamme.

Viimeisten vuosien vaikeudet ja resurssit huomioon ottaen päätti ESS:n johtokunta myöntää sarjapaikan EVK:lle. Tämä päätös merkitsi yhden ajanjakson loppua ESS:n ja ruotsinsuomalaisen lentopallon historiassa. Lentopallo on näiden vuosien aikana antanut meille monia muistoja. ESS on saanut paljon hyvää julkisuutta lentopallopoikien välityksellä. Toivotan uudelle seuralle onnea ja toivon, että Eskilstunan pelaajat tulevat taas taistelemaan mestaruussarjan mitalipaikoista. Huomioikaa kuitenkin, ettei ESS suinkaan lopeta lentopallotoimintaansa. Block-78 tulee jatkamaan sarjapeliään kuten aikaisemmin ja suunniteilla on, että kuntolentopalloiluun satsataan entistä enemmän. Tämän jälkeen Block-78 jatkoi toimintaansa IV divisioonassa ja Korppenissa, samoihin aikoihin naiset pelasivat myös Ärstan koululla. Lentopallotoiminta oli todella vilkasta, 1/6 koko seuran nuorisotoiminnasta. Veteraanijoukkue voitti kaudella 82-83 liiton (RSKL) ja piirin (SÖ-piiri) mestaruuden. Seuraavalla kaudella kävi Heinolan Isku vierailulla Eskilstunassa. Joukkue pelasi vielä IV divisioonassa, jossa sijoittui hienosti toiseksi ja nousu sarjaporrasta ylemmäksi oli tosiasia. Naiset osallistuivat liiton mestaruuskisoihin ja tytöille tuli piirin mestaruus. Kaudella 84-85 pelattiin III-divisarissa Jyrki Nurmelan toimiessa valmentajana. Vuoden tauon jälkeen " Mina pojkar " otti piirin mestaruuden. Valmentaja Jyrki kuoli yllättäen ja valmentajaksi siirtyi Carl Danhammer. Seuraavalla kaudella pelattiin kahden miesjoukkueen voimin. Helmer-cupissa tultiin toiseksi ja A-juniorit voittivat Sörmlannin Olympiadenin. Viimeisellä kaudella pelattiin vielä III divisarissa ja Janne Auvinen sai kutsun valtakunnalliselle lentopalloleirille. 80-luvun lopulla ESS:n pitkä ja ansiokas ura lentopallossa loppui, vaikkakin sitä yritettiin uudestaan lämmittää vielä 90-luvun puolivälissä. Eskilstunan Suomi-Seuran lentopallo on hyvä esimerkki ruotsinsuomalaisesta ja muustakin urheilusta. Alkuvuosina lajin harrastus ja kilpailutoiminta kukoisti, kunnes 80-luvun loppupuolella alkoi hiipumaan. Nuoret hakeutuivat entistä enemmän ruotsalaisiin seuroihin ja vetäjistä oli suuri puute. Myös lentopalloilun profiloituminen, niinkuin muunkin urheilun nykypäivänä, entistä enemmän kilpailupuolelle ja suurten massojen mukaansaaminen jäi toisaalle. Näin on käynyt valitettavasti monessa muussakin ruotsinsuomalaisessa liikunnassa nykypäivänä. 70-luvun nimeikkäimmistä pelaajista voidaan mainita Raimo Kaski s.1947 ja Kari Lehtinen s.1948. Raimo pelasi Ruotsin maajoukkueessa 16 kertaa ja Kari taasen 8 ottelua, viimeksi-mainittu kävi pelaamassa myös Kiinassa.

Veikko Koskelainen s. 1949 pelasi v. 68-77 Sollentunan Volleybollklubissa ja oli voittamassa RM-hopeaa useita kertoja. Veikko edusti Ruotsia 85:ssä maaottelussa.

80-luvun alussa pelasi Uppsala-seura Ultunassa Jukka Tuominen, hänestä tuli yksi joukkueen keskeisimpiä hahmoja. Nykyjään Jukka toimii urheilutoimittajana.

Spångassa, Tukholmassa oli harvinainen lentopallojoukkue 70-80 luvulla. Koko joukkueen pelaajakaarti oli samasta perheestä. Spånga SK:n joukkueessa pelasi Mustanimen siskokset:Maritta, Marje, Eija, Anne, Ulla, Eila ja Pirjo ja joukkueen valmentajana toimi velipoika Kauko

Kyykkä

11)Suomalaisheimojen kulttuuripeli numero 1 on Kyykkä tai Poppipeli, niinkuin Ruotsissa ollaan nimi omaksuttu. Tätä peliä on pelattu jo ammoisista ajoista lähtien usein kylän raiteilla, pääosin Karjalassa. Ruotsissa Poppipelin aloitti Kalevan Kansa Kerho Boråsissa 50-luvulla, vetäjänä toimi Elmeri Sillanpää. Nykyinen aktiivi Juhani Kustfält otti aikanaan yhteyttä Elmeri Sillanpäähän, sai ohjeet ja sääntökirjan. Näiden avulla hän sorvasi sauvat ja popit autotallissa. Tämän jälkeen alkoi tapahtua. Göteborgin Seudun Inkeriläiset, karjalaiset sekä suomalaiset kokoontuivat poppipelin

salaisuuksia kuulemaan. Keväällä 84 alkoivat säännölliset harjoitukset ja tiivis kilpailu ja kanssakäynti Boråsin Kalevan Kansan Kerhon kanssa alkoi. Usein oli vierailevia joukkueita Suomesta mukana. Myös Eskilstunan Suomi-Seuralla oli innostuttu poppipelistä. Heikki Siikanen toi 70-luvun lopulla välineet Suomesta ja harjoitukset alkoivat omassa piirissä.

Nykyjään lajin harrastus on laajentunut niin, että Ruotsissa on oma Poppiliitto, johon kuuluu kymmenkunta seuraa. Liiton puheenjohtajana toimii Valter Rämö, Eskilstunasta. Suomessa käydään pelaamassa joka vuosi ja Eestissäkin on vierailtu v.91. Tänä syksynä käytiin Pietarissa opettamassa tulevia valmentajia, vastaanotto oli todella myönteistä. Tärkeimpiä kilpailuja on: Maaottelu Ruotsi-Suomi, Eskilstuna Open, Inkeriläisten Kesäjuhlat, RM-kisat. Eskilstuna Openissa kilpaillaan vuosittain Tasavallan Presidentti Martti Ahtisaaren lahjoittamasta komeasta Martin pokaalista. Tähän kilpailuun osallistuu myös suomalaisia joukkueita. Tähän mennessä Suomi on ollut aina niskan päällä maaotteluissa, mutta tasoero on pienentynyt koko ajan.

Tämän hetken Ruotsin ennätykset ovat:

Miehet: Tapani Korkeamäki, Eskilstunan PF 24 p.

5-ottelu: Seppo Pokkinen, Vanari Hallstahammar 61 p.

Naiset: Maria Korkka Göteborgin Seudun Inkeri Kerho 15 p.

5-ottelu: Maria Korkka Göteborgin Seudun Inkeri Kerho 50,5 p.

Maahockey

Reima Kananen s. 1961 Helsingissä on pelannut Partille SC- joukkueessa 80-luvulla ja ollut voittamassa v.80-83 RM-kultaa. Reimalla on myös pohjoismaiden mestaruus v. 86.

Melonta

Södertäljeläinen Zakari Peltonen s.1954 osallistui junioreiden MM-kisoihin v.71 ja MM-kisoihin v.74, jossa tuli kuudenneksi K-4 10 000 metrillä. Montrealin Olympiakisoissa v.76 hän pääsi semifinaaliin. Ruotsin mestariksi hänet on leivottu vuosina 71,75,76 ja 77. Hän on ollut myös Ruotsin melontamaajoukkueen päävalmentaja.

Anne Haapala, s. 1961 Timråssa on voittanut useita kertoja Ruotsin mestaruuden v.78-81. Anne osallistui MM-kisoihin v.79 ollen seitsemäs, junioreiden Euroopan mestaruuskisoissa v.79 hän oli kolmas. Pohjoismaiden mestariksi hän meloi v. 79.

Miekkailu

Helsingissä v. 1911 syntynyt Arne Tollbom, kuului tunnettuun miekkailueliitiin jo 30-luvulla. Arne osallistui v.48 Lontoon Olympialaisiin saavuttaen pronssia. Hän voitti jo vuonna 43 ensimmäisen kalvan joukkuekilpailun Ruotsin mestaruuden ja viimeisen v. 53 ja on osallistunut kymmenkunta kertaa maaotteluihin. Arnen ohje harjoittelussa oli, että ennen kilpailutilannetta pitää olla vähintään viikon mittainen tauko harjoittelussa.

Jari Åkerfeldt, Tukholmasta oli 80-90 luvun vaihteen Ruotsin parhaimmistoa. Jari voitti 2 kultaa, yhden hopean ja yhden pronssin säilän RM-kilpailussa sekä 3 joukkuemestaruutta.

Moottoriurheilu

Eeva Poutanen s.1949 voitti Ruotsin naisten Rallimestaruuden, "Ladies in Action" v.81, pronssia Eeva sai v.88 rallicrossissa, Tjej RM.

Harri Joki, Salasta ajeli Peugeotillaan kahdesti Ruotsin mestariksi v. 91-92. Hopeaa Harri kaasuteli v.90.

12) Speedway-ajaja Marko Kunelius s.1966 Lahdessa aloitti speedwayharrastuksen jo 12-vuotiaana, Eskilstunassa. 17-vuotiaana hän siirtyi ajamaan elitserieniin Smederna-joukkueeseen. 80-luvun lopulla Marko ajoi 5 vuotta ammattilaisena

Suomessa, Kuusankosken Ampiaisissa ja Karhulan Tiikereissä. Kunelius oli ensimmäinen ulkomaalainen, joka voitti Suomessa Kultakypäräajon, Tampereella. Hän saavutti myös Suomen mestaruuskisassa joukkuepronssia v. 83. Markolla on 4 juniorimaaottelua Norjaa vastaan, lisäksi hän on kilpaillut mm. Norjassa, Tanskassa, Englannissa ja Venäjällä. Hänen kilpailu-uransa loppui v. 95, mutta speedwayn parissa hän jatkaa edelleen, nuorisovalmentajana. Markon poika Simon jatkaa isänsä jälkiä Eskilstunan seurassa.

Mäkihyppy

Toivo Lauren s.1923 Kemissä muutti v.50 Sundsvalliin ja kaksi vuotta myöhemmin voitti lentomäkikisan Obersdorfissa, jossa hyppäsi 131 m. Toivo voitti v. 55 RM-hopeaa henkilökohtaisessa kisassa ja kultaa Kubikensborgs IF:n joukkueessa, joukkuekisassa.

Esa Mattila s.1952 Rovaniemellä ja kilpaili Göteborgin Skidklubissa, vaihtoi Ruotsin kansalaiseksi v. 75 ja jo heti seuraavana vuonna voitti RM-kultaa 90 m:n mäessä.

Seinäjoelta muuttanut ja v. 1957 syntynyt Seppo Toivonen oli ensimmäistä kertaa mukana RM-kisoissa v.78. Mitalivauhtiin päästiin v. 80, kun pikkumäessä tuli pronssia ja isossa mäessä hopeaa. Pikkumäen pronssi vaihtui v.81 hopeaan ja isossa mäessä tuli jo kultaa. Seuraavana vuonna Seppo voitti sitten kummassakin mäessä RM-kultaa. Toivonen osallistui myös lentomäen MM-kisoihin v. 81 ja 82.

13) Jyväskylässä v. 1944 syntynyt Seppo Reijonen kuului 60-70 luvulla Ruotsin mäkihyppyeliittiin. Sepon mäkihyppyura alkoi jo kansakouluikäisenä niinkuin monen muunkin jyväskyläläisen nuoren. Ensimmäiset edustustehtävät Seppo sai v. 65 ja vuonna 69 hän muutti Ruotsiin. Vaikka Seppo oli muuttanut Ruotsiin, edusti hän siitä huolimatta Suomen maajoukkuetta, koska oli Suomen kansalainen. Seppo osallistui v. 72 lentomäen MM-kisoihin, Planicaan. Hänen ensimmäinen suurempi meriitti RM-kisoissa on v. 77 jolloin tuli sekä isosta että myös pikkumäestä hopeaa. Seuraavana vuonna tuli jo ison mäen mestaruus ja sitä seuraavana vuonna taas kummastakin mäestä hopeaa. Seppo ennätti myös harrastaa yhdistetyn hiihtoa, jossa tuli joukkukultaa v.81 ja henkilökohtaisessa kilpailussa hopeaa seuraavana vuonna. Viimeisinä mäkihyppyvuosina 80-82 hän oli voittamassa joukkuekultaa IF Holmensin (Falun) joukkueessa. Mäkihyppyharrastus loppui v.83 ja vuosikymmenen loppupuolella alkoi valmentajan ura. Viime vuodet Seppo on valmentanut Ruotsin nuorten mäkimaajoukkuetta. Mäkihypyn lisäksi on Reijonen pelannut pesäpalloa. Jyväskylässä alkanut pesäpalloharrastus jatkui myös Ruotsissa. Kevätkauden 69 Seppo oli pelaamassa vielä Jyväskylässä, HoNsU:n mestaruussarjajoukkueessa, mutta syyskaudella hän vahvasti jo Hallstahammarin rivejä Ruotsin sarjassa. Pesäpalloura jatkui aina 90-luvun alkuun saakka, Köpingin ja Skinnskattebergin joukkueissa. Seppo oli Ruotsin poikajoukkueen johtajana nuorisoleirillä Oulussa, jossa hänet valittiin koko leirin Itä-Länsi ottelun Lännen pelinjohtajaksi. Länsi voitti pelin 11-3. Myös tyttöjen leirillä Reijonen on myös kunnostautunut parhaana ohjaajana. Seppo Reijonen on pelannut Ruotsin Itä-Länsi otteluita kaiken kaikkiaan 25.

Nyrkkeily

Värnamossa v.1948 syntynyt Tauno Lohtander on ollut yksi kirkkaimpia tähtiä ruotsinsuomalaisten nyrkkeilijöiden joukossa. Tauno osallistui ensimmäisen kerran Ruotsin mestaruuskisoihin jo v.67. RM-kultaa hän saavutti ainoan kerran v. 84, ollen jo 35-vuotias. Hän oli ollut RM-finaalissa jo kolme kertaa aikaisemmin ja voittanut pohjoismaiden mestaruuden v.82, lisäksi hänellä on hopeaa -74 ja pronssia -80. Tauno edusti Ruotsia 16:ssa maaottelussa. Hän sai 33-vuotiaana tittelin Stor Grabb. Lohtander siirtyi ammattilaiseksi v. 84.

Vesa Koskela syntynyt v. 1960 Sallassa valittiin Vuoden Ruotsinsuomalaiseksi urheilijaksi v.81, jolloin hänet valittiin myös vuoden nyrkkeilijäksi Ruotsissa. Vesa saavutti ensimmäiset suuret voittonsa jo junioriaikana. Vuonna 79 hän saavutti pronssia junioreiden Maailman mestaruuskisoissa. Hän osallistui myös v. 82 MM-kisoihin ja v.84 Olympiakisoihin. Vesalla on kaksi RM-kultaa ja yksi hopea. Koskela on otellut uransa aikana kahdeksisen kymmentä ottelua voittaen niistä yli 60.

Markku Narkiniemi, Huddingesta edusti Ruotsia v.89 MM-kisoissa, sijoittuen viidenneksi. Vuosina 89-93 Markku saavutti Ruotsin mestaruuskilpailuissa yhden kerran kultaisen, kolme kertaa hopeisen ja kerran pronssisen mitalin.

Ylitorniossa syntyneet veljekset Kalervo s.1956 ja Ari Alanenpää s.1958 kuuluivat Ruotsin nyrkkeilyeliittiin 70-80 luvulla. Vanhempi veljeksistä Kalervo osallistui v.80 olympialaisiin ja oli voittamassa RM-kultaa samana vuonna. Veljeksistä nuorempi, Ari on moninkertainen Ruotsinmestari ja mitalisti.

Moninkertaisista Ruotsin mestareista mainittakoon myös Leo Vainonen s.1952, joka oli lähellä ottaa olympiamitalin, mutta loukkaantui. Leolla on kolme RM-kultaa. Hän on myös toiminut nyrkkeilyvalmentajana.

Vuonna 1950 syntynyt Terry Laitala saavutti 3 Ruotsin mestaruutta.

90-luvulla on suomalainen nimi melkein pä tyystin hävinnyt nyrkkeilytuloksista. Mutta jotakin on sentään jäljellä. Leif Keiski, Sundsvallista saavutti 90-luvun alussa mitaleja Ruotsin mestaruuskilpailuissa, kunnes v.93 siirtyi ammattilaiskehiin rapakon taakse.

Paini

Suomalaisten niin kovasti harrastamassa painissa myös ruotsinsuomalaiset ovat kunnostautuneet. Jo vuonna 51 Hallstahammarissa painimisen aloittanut Toivo Ruonala nyk. Rotegren, saavutti monia Ruotsin mestaruusmitaleja v. 56-63. Matti Poikela s. 1935 Sippolassa oli ensimmäinen suomenkansalainen joka voitti painin Ruotsin mestaruuden, tämä tapahtui v. 61. Vuoden 64 olympialaiset olivat hänen ensimmäiset arvokisat. Matti voitti useita RM-mitaleja ja oli mukana myös MM-kisoissa v. 65-67 ja 69, joista oli tuomisina parhaimmillaan pronssimitali kreikkalaisroomalaisessa. EM-kisoissa v. 67, 68 ja 69 Matti sijoittui hopealle. Matti paini Ruotsia maajoukkueessa 13 kertaa.

Raumalla v. 1955 syntynyt Kauko Naavala on vuodesta 70 lähtien voittanut 10 kertaa Ruotsin mestaruuden sekä vapaa- että kreikkalaisroomalaisessa painissa. Kauko on osallistunut MM-kisoihin v. 77 ja 78. EM-kisoissa hän on ollut mukana v. 73-80, joista paras sijoitus on ollut 5.sija. Matti Poikela ja Kauko Naavala ovat saaneet tittelin Stor Grabb, joka painissa tarkoittaa että on saanut vähintään 15 pistettä kansainvälisistä mestaruuskilpailuista.

Ari Markkola s. 1961 Göteborgista voitti junioreiden RM-kultaa v.81. Tämän jälkeen Ari on saavuttanut RM-mitaleja kasapäin, pitkälti toistakymmentä, joukossa myös kultaisia mitaleja.

Toinen junioreiden Ruotsin mestari, Niklas Hentunen voitti ensimmäisen Ruotsin mestaruuden v. 88 ja on sen jälkeen hallinnut omaa painoluokkaansa 57 kg mielin määrin.

Raimo Mylläri s. 1944, edusti Arboga AK-seuraa ja Tapio Hiltunen s.1961, Spårvägens GoIF-seuraa. He ovat kumpikin tulleet tuplamestareiksi painin RM-kilpailuissa. Raimo Mylläri kuuluu tunnettuun painisukuun. Isä Väinö s.1921 Alahärmässä oli huippupainija Suomessa, mutta perheen muutettua Ruotsiin hän ei suomen kansalaisena saanut osallistua maan mestaruuskilpailuihin vaan joutui esittämään taitojaan tavallisissa kilpailuissa, joissa hän pystyikin voittamaan useita Ruotsin mestareita. Sittemmin hän on toiminut painivalmentajana Fagersta AIK:ssa ja Skinnskattebergin painiseurassa.

Myllärin perheen vanhin poika Raimo s. 1944 Porvoossa on edustanut Ruotsia MM-kisoissa v.71 ja on voittanut EM-hopeaa v.70. Hänellä on kaksi RM-kultaa. Myös Raimo toimii painivalmentajana Skinnskattebergissä.

Pojista toiseksi vanhin Timo s. 1953 Fagerstassa on isänsä ja vanhemman veljensä tavoin harrastanut painia ja voittanut nuorten Ruotsin mestaruuden v.71. Kolmanneksi vanhin veljessarjasta Leo s. 1955 Fagerstassa on voittanut 70-80 luvulla Ruotsin mestaruusmitaleja puolenkymmentä. 90-luvulla Leosta tuli Ruotsin painimaajoukkueen päävalmentaja.

Painivan Myllärin veljessarjan nuorin Tommi s. 1960 Köpingissä on sijoittunut pistesijoille RM-kilpailuissa.

1980 ja -90 lukujen menestyksekkäin painija Ruotsissa on ollut Thomas Johansson, jonka äiti on suomalainen. Hänen ura on ollut pitkä ja sisältää kaikenlaisia arvokisamitaleja, joista merkittävin oli kuitenkin MM-kulta v.86, jonka vuoksi hänet palkittiin Dagbladetin urotyömitalilla. Häntä on ollut valmentamassa kuten muitakin Ruotsin maajoukkuepainijoita Leo Honkala, joka itse otti pronssimitalin Helsingin Olympialaisissa v. 1952.

Haaparannan SKT-painiseuraa edustava Mattias Huhta s. 1978 on tämän hetken lupaavimpia ruotsinsuomalaisia painijoita. 7-vuotiaana painin aloittanut Mattias on voittanut kaksi kertaa nuorten Ruotsin mestaruuden. Mattias sijoittui 4. sijalle v.98 senioreiden RM-kisoissa. Pohjoismaiden mestariksi hän tuli v. 99.

Painonnosto

Ruotsin painonnostomestaruuskilpailuissa 70- ja 80- luvulla suomalaisten nimien esiintyminen tuloslistoissa ei ollut mikään ihme. Monissa painoluokissa ruotsinsuomalaiset hallitsivat vuosikausia sarjojaan. Eikä ollut mikään ihme että lehtien otsikoista saattoi lukea RM-kisoissa näin: Veikko, Arne, Raimo, Reijo, Olavi. (otsikko Ruotsinsuomalainen-lehti, 1983)

50-luvun puolella välin Ruotsiin muuttanut Arne Norrback s. 1937 Lumijoella oli ensimmäisiä ruotsinsuomalaisia puntinnostajia, jotka hallitsivat RM-kisoja. Arne, joka kilpailee vielä nykypäivänäkin, kylläkin voimanostossa aloitti painonnoston jo 10-vuotiaana. Ensimmäisen RM-mitalin hän voitti v. 1965 ja sen jälkeen kultaisia RM-mitaleja on tullut 10. Hänellä on yli 60 Ruotsin ennätystä. RSKL:n painonnostomestaruuden Arne on voittanut 9 kertaa.

14)Veikko Kontinen s. 1941 Puumalassa on yksi monista ruotsinsuomalaisista urheilijoista, joka on harrastanut myös pesäpalloa uransa alkuaikoina Ruotsissa. Veikon pesäpalloura Ruotsissa alkoi 60-luvulla Tukholman Suomalaisessa Seurassa jossa "Mini" oli voittamassa sekä Ruotsin mestaruutta että myös cupmestaruutta. Veikko kertoo, että " olin kuin muuttolintu, kevään tullen pesäpallokentille ja syksyllä punttisalille. Painonnostoharrastus alkoi v.67 ja pesäpalloilua kesti 70-luvun puoleen väliin saakka. Veikko osallistui ensimmäistä kertaa painonnoston RM-kisoihin v.68 ja v.69 myös Suomen mestaruuskisoihin, jossa tuli heti SE. Mini edusti vielä alkuvuosina Puumalan Viriä, vaikkakin asui jo Ruotsissa. Suomen maajoukkueessa hän nosti v. 75 saakka, jolloin sai ensimmäistä kertaa ylös 200 kg yhteistuloksessa. Hänellä oli suuret odotukset päästä edustamaan Suomea Moskovan Olympialaisiin, mutta ei päässyt, joten hän päätti vaihtaa kansalaisuutta ja meinasi lopettaa kokonaan painonnoston. Tämän jälkeen Veikko pääsi Ruotsin joukkueessa EM-kisoihin ja sijoittui 7. sijalle, jonka jälkeen hän on osallistunut useisiin MM- ja EM-kisoihin ja v.82 PM-kisat olivat hänen viimeiset, kunnes hänet v.88 saatiin houkuteltua vielä mukaan. Mini teki comebackin ja jatkoi vielä 90-luvun alkupuolelle. Tämän jälkeen hän on vielä osallistunut Veteraanien kisoihin. Viimeiset kisat Mini on käynyt v. 97 Veteraanien EM-kisoissa, Itävallassa. 30-vuotta kestänyt aktiiviura on nyt loppunut ja vuosien varrella mestaruuksia on tullut Suomen Mestaruuskisoista 5, niinkuin myös RM-kisoista. Pohjoismaiden mestaruuksia hänellä on 8. ja RSKL:n mestaruuksia 7. Mini toimii tällä hetkellä seuransa Spårvägens IF:n valmentajana ja puheenjohtajana.

Ennenkuin Juhani Mursu s.1940 Lumijoella, muutti Ruotsiin oli hän jo voittanut Suomen maajoukkueessa hopeaa ja pronssia MM-kisoissa. Muutettuaan Ruotsiin v. 69, hän osallistui useisiin EM-kisoihin, josta paras sijoitus on 5. Juhanilla on myös useita Ruotsinmestaruuksia.

Tapio Kinnunen niinkuin Arne Norrback valittiin Vuoden Ruotsinsuomalaiseksi Urheilijaksi, Norrback v. 75 ja Kinnunen v.77.

80-luvulla oli painonnostomaajoukkueen valmentajana Juhani Tukiainen s. 1946 Imatralla. Hänellä itsellään on myös RM-meriittejä, RM-kultaa v. 78 ja joukkuekultaa samalta vuodelta. Hän on myös 9-kertainen RSKL:n mestari. RM-kisoissa v. 86 otti Juha Vähäkangas jo toisen perättäisen kultamitalinsa, Pertti Torikka voitti sarjansa, niinkuin myös Arne Norrback ja Tuomo Kellokoski. Hopeaa saivat Jari Torikka, Harri Hulkkonen ja Jorma Mikkola. Tuloslistat olisivat monena vuonna voineet olla vaikkapa suoraan Suomen mestaruuskilpailuista.

80-luvun puolivälissä ensimmäiset Ruotsin mestaruusmitalit voittanut Kari Laine oli 90-luvulla aivan omaa luokkaansa vieden useampana vuonna mestaruuden.

Kaikenkaikkiaan voidaan sanoa että Ruotsin painonnostomestaruuskilpailut ovat olleet 60-luvulta aina 90-luvulle alkuun saakka ruotsinsuomalaisten hallitsemia.

Pikaluistelu

Lena Tillqvist s. 1952 Helsingissä osallistui Ruotsin mestaruuskilpailuihin 70-luvulla menestyksekkäästi. Lena voitti useita mitaleja ja osallistui myös EM ja MM-kisoihin. Hän on ollut monipuolinen urheilija; koripalloa maajoukkueetasolla, sekä yleisurheilua RM-kilpailuissa.

Jorma Ryynänen s. 1944 voitti kaksi pronssimitalia RM-kisoissa v. 93 ja 94 kymppitonilla.

Luistelukioon, Eskilstunaan tuli 90-luvun alkupuolella

pikaluisteluvallmentajaksi Jukka Ala-Louko s. 1960 Rovaniemeltä. Hän oli voittanut Suomen mestaruuden 5 kertaa ja ollut mukana Suomen maajoukkueessa v. 79-84.

Purjehdus

Harry Wikholm s. 1947 Tampereella aloitti purjehtimisen jo 60-luvun alkupuolella. Hän on voittanut useita kilpailuja mm. Sandhamnin regatan v.65, Sandhamnin viikkokilpailun v.64 ja 65, Djursholmenin syyspurjehduksen v.65, Viikinkien kevätpurjehduksen v.64 ja Saltsjöbadenin syyspurjehduksen v.64 ja 65.

Purjelento

Lahdessa v. 1960 syntynyt Rainer Lainio on harrastanut purjelentoa nuoresta lähtien. Hän on voittanut v.87 ja 89 joukkuekultaa RM-kisoissa.

Henkilökohtaisessa kilpailuissa hänellä on saavutuksina RM-kultaa v.88 standardiluokassa ja pronssia v.89. Rainer on osallistunut myös EM-kisoihin, josta on tullut 4. sija ja hän on ottanut osaa myös MM-kisoihin.

Pyöräily

15)Iloinen menomies, niinkuin Ove Sulkakoskesta sanottiin hänen aktiiviuransa aikana 70-80 luvulla. Ove on syntynyt 1953 Porvoossa ja edusti vuosina 70-78 ja 82 Södertälje Cykelklubia. Ove oli menevä mies, josta kukaan ei olisi uskonut että hän pääsee niin korkealle. Mutta vuonna 78 hän oli yksi nuorista ruotsalaisista amatööreistä, joka osallistui MM-kisoihin Saksaan. Ove voitti v.78 Ruotsin mestaruuden 180 km:n ajossa ja hänellä on 8 voittoa v. 72-78 ja 3 voittoa junioriluokassa v. 71. Samana syksynä hän matkusti Englantiin, jossa viihtyi hyvin ja onnistui hankkimaan itselleen paikan ammattilaistallissa, pienestä Falcon-Elswick, Hullista. "Sulkenilla" oli ammattilaisdebyytti

Lancasterissa 8.4. 1979 ja yllätys,yllätys hän voitti. Seuraavana vuonna hän voitti 330 km:n ajon Lontoosta-Yorkiin, päivä ennen syntymäpäiväänsä. Syyskuun lopulla v.80 Ove matkusti Australiaan, jossa hän vieraili 7 kk. Mä ajoin ammattilaiskilpailun Sun Tour Australiassa ja kuuden päivän sisähallikilpailun Tasmaniassa, kertoo tämä pyöräilyurheilun ilopilleri, josta tuli ammattilainen vain hovin vuoksi. Ei mulla ollut kun pari tuhatta per kuukausi, mutta mä pärjäsin kuitenkin. Sulkenilla ei ollut mitään erikoista lahjakuutta pyöräilijänä, mutta hän oli värikäs hahmo, joka parhaimpina hetkinään yllätti itsensä sekä myös muut. Nykyään hän on vaihtanut sukunimensä ja on tullut ns. tuntemattomaksi ruotsalaiseksi, Nilssoniksi, mutta lempinimestä "Sulken" hän ei luovu koskaan. Sulken oli kaikkien ystävä. Hän lopetti pyöräilyuransa v. 81.

Ritva Mykkänen s. 1941, saavutti RM-hopeaa 30 km:n ajossa ja joukkuekultaa v. 77. Seuraavana vuonna Ritva oli MM-kisoissa viides ja otti taasen RM-kultaa joukkuekisassa. Vuonna 78 hänet valittiin Vuoden Ruotsinsuomalaiseksi Urheilijaksi

Kemissä v. 1950 syntynyt Marja-Leena Huhtiniemi kilpaili samoihin aikoihin Ritvan kanssa. Marja-Leena on voittanut RM-joukkuekultaa v.80 ja 81.

Henkilökohtaisia RM-mitaleja hänellä on useita. Hän on osallistunut myös MM-kisoihin v.74-76. Marja-Leena on voittanut myös RM-pronssia viestinhiihdossa. Tuulikki Jahre s. 1951 Juukassa, voitti maailmanmestaruus hopeaa maantieajossa v.80, jolloin tuli myös pohjoismaiden mestaruus tempo- ja maantieajossa. Tuulikilla on 6 RM-kultaa ja kolme hopeaa. Hänet valittiin v. 80 Vuoden Ruotsinsuomalaiseksi Urheilijaksi.

Fagerstassa v. 1961 syntynyt Juha Narkiniemi kilpaili v.75 Ruotsin juniorimaa-joukkueessa mm. Tanskaa vastaan. Hän on kilpaillut mm.Länsi-Saksassa, Norjassa ja Argentiinassa. Vuonna 79 pohjoismaiden mestaruuskilpailuissa tuli joukkuemestaruus ja MM-kisoissa hopeaa.

Ratagolf (Minigolf)

Ratagolfissa eli paremmin tunnetussa minigolfissa oli Curt Sundberg s. 1929 Helsingissä, ruotsinsuomalaisista lajin uranuurtajia. 60-luvulla Curt löi itsensä läpi ruotsalaiseen eliittiin. Hän oli voittamassa ensimmäistä RM-kultaansa v. 60, 10-miehisjoukkueessa. Vuosina 61 ja 63 Curt pysyi kultakannassa, nyt oli vuorossa 3-miehisjoukkuemestaruudet. Vuonna 63 hän oli mukana myös EM-kisoissa, samana vuonna tuli vielä myös RM-kulta joukkueessa. Lauri Niemelä s. 1931 Tampereella oli toinen suuri nimi ratagolfin parissa 60-luvulla. Lauri osallistui useisiin EM-kisoihin, joista parhaina saavutuksina mainittakoon: joukkuekulta v. 68 ja 73 sekä hopeaa 68. Paras henkilökohtainen sijoitus EM-kisoissa oli 7. sija v. 69.

Ratsastus

Pohjolan Ratsastuskuningattareksi mainittu Kyra Kyrklund s. 1951 toimi kymmenkunta vuotta Flyingen ratsastuskeskuksen koulutuspäällikönä, Lundissa, minkä jälkeen muutti Englantiin, jossa hänellä on oma kouluratsastuskeskus. Kyra on ollut Suomen monivuotinen edustusratsastaja. Hänellä on useita kärkisijoja kansainvälisissä kilpailuissa. Tunnetuimmat hevoset ovat Kyralla olleet: Matador, Edinburgh, Flinge Amiral ja Master. Hän toimii tällä hetkellä Suomen maajoukkuevalmentajana.

Pia Pantsu, 1971 asuu tällä hetkellä Flyingen ratsastuskeskuksessa. Hänen paras meriittinsä on tähän mennessä MM-kisojen 5.sija v.94. Pia on varmistanut paikkansa seuraaviin olympialaisiin. Pia ratsastaa Cyna-nimisellä hevosella.

Raviurheilu

Viimevuosien Ruotsin kuumimpiin ravikuskeihin kuuluva 39-vuotias Veijo Heiskanen, on ohjastanut voittoon kaudella 99 lähemmäs 200 kertaa. Veijo,

jonka kotirata sijaitsee Åbyssä, Göteborgissa on ottanut uransa aikana yli 2000 voittoa ja ollut voitokas yli 12. maassa.

Rugby

Suomessa vähemmän harrastetussa Rugbyssa on monta ruotsinsuomalaista saavuttanut mainetta. Moninkertaisesta Ruotsin mestarista Kari Tapperista s. 1962 Hallstahammarissa on sanottu, että hän on kaikkien aikojen paras rugbypelaaja Ruotsissa. Tapper on pelannut eniten maaotteluita Ruotsissa. Hänet on valittu Maailman ja Euroopan joukkueisiin, joihin pääsevät ainoastaan maanosien parhaat pelaajat. Kari, jonka vanhemmat ovat lähtöisin Ahvenanmaalta on voittanut Ruotsin mestaruuden Enköpingin Rugby Klubissa kymmenkunta kertaa. Hän on pelannut myös ammattilaisena Toulousessa (Ranska), Petoneessa (Uusi Seelanti) ja Cardifissa (Wales)

Saappaanheitto

16))Saappaanheitto kilpailulajina on tuoreimpia lajeja näiden muiden lajien joukossa. Mutta saappaanheittoa on harrastettu kyläotteluissa jo 1900 luvun alkuvuosina. Ruotsiin saappaanheitto saapui 70-luvulla ja ensimmäisiä tunnettuja ruotsalaisia heittäjiä oli entinen kiekonheittotähti Ricky Bruch. Ensimmäiset saappaanheittokisat järjestettiin v. 70 Nynäshamnissa Lauri Haatajan toimesta. Hannu Trenneus s. 1942 Helsingissä piti hallussaan 70-luvulla epävirallista Ruotsin ennätykstä 48,95. Ensimmäiset Ruotsin mestaruuskilpailut järjestettiin v. 87 ja v. 94 järjestettiin ensimmäiset MM-kisat Ruotsissa, Norrtäljessä. Tämän jälkeen on vielä kaksi kertaa järjestetty MM-kisat Ruotsissa: v. 97 Haningessa ja v. 99 Eskilstunassa. Saappaanheiton ruotsinsuomalaiset maailmanmestarit ja mitalistit yleisessä sarjassa:

1992	hopeaa, Jarmo Tolppanen, Bålstan Suomi Seura
1993	kultaa, Erja Tolppanen, Dannemora Österbybrukin Suomi Seura
1994	hopeaa, Ari Kantoniemi, Enköpingin Sampo Suomalainen Yhdistys
1994	pronssia, Erja Tolppanen
1996	hopeaa, Ari Kantoniemi
1997	pronssia, Ari Kantoniemi
1997	pronssia, Eeva Niva, Torshällan Suomalainen Seura
1998	hopeaa, Ari Kantoniemi
1998	pronssia, Anne Jaakola, Torshällan Suomalainen Seura
1999	kultaa, Ari Kantoniemi
1999	hopeaa, Jarmo Kieleväinen, Enköpingin Suomalainen Yhdistys Sampo

ESY Sampon miesten joukkue heitti v. 95 Kolbäckissä joukkuemaailmanennätyksen (3 miestä) 158 metriä, joka on vanhin voimassa oleva ME-tulos.

Salibandy

Salibandy ja harrastusmielessä nimeltään sähly on myös uusimpia lajeja. Sähly niinkuin sen nimi alussa kuului, sai alkuunsa ruotsalaisten opiskelijoiden joukosta ja siirtyi sitä kautta myös Suomeen. Nykyjään salibandy on eniten harrastajia mukaansa tuova laji myös ruotsinsuomalaisessa liikunnassa. Ruotsinsuomalaisia pelaajia on mukana kilpailutoiminnassa aina Ruotsin maajoukkueessa asti. Ensimmäisenä sarjakautena pelasi Suomen maajoukkuepeluri Jari Pekkala, Järfällassa. Vuonna 94 valittiin Ruotsin parhaaksi pelaajaksi Keijo Pollari s.1967.Hän on harvinainen tapaus, sillä hän on ainoa pelaaja, joka on pelannut kahden eri maan maajoukkueissa. Ensimmäisissä MM-kisoissa v. 96, jolloin Ruotsi vei kultaa oli voittoisassa Ruotsin joukkueessa mukana Keijo Pollari sekä Esa Karjalainen ja Jan-Erik Vaara. Heti ensimmäisten MM-kisojen jälkeen, jossa Ruotsi voitti Suomen Globenissa pelatussa finaalissa yli 15 000 katselijan seuratussa ottelua, ilmoitettiin että Linköpingin joukkue IBK Succe oli värvännyt joukkueeseensa kaksi Suomen maajoukkuepelaajaa Mika Sandellin

Vantaalta ja Janne Tähkän, Helsingistä seuraansa. Ruotsin salibandymaajoukkueen valmentajana toimi monena vuotena Jorma Keskisarja.

Soutu

Suomalaisethan ovat menestyneet hyvin soudun arvokisoissa ja sitä on Jorma Möttönen s. 1960 Ristijärvellä myös tehnyt Ruotsin Mestaruuskisoissa. Jorman debyytti oli v. 81 ja jo seuraavana vuonna 82 hän pääsi mitalikantaan, pronssille. Vuonna 83 hän voitti sekä kultaa että hopeaa ja v. 84 hänestä tuli mestari kaksikossa, kevytluokassa. Jorma on osallistunut myös MM-kisoihin v. 83 ja voittanut Universiadien (ylioppilaiden) MM-kisoissa hopeaa, yksikössä v.84.

Suunnistus

Reijo Kivistö s. 1938 Asikkalassa on saavuttanut Ruotsin mestaruusrasteilla viestisuunnistuksen pronssia v. 67 ja henkilökohtaisen yösuunnistuksen neljännen sijan v. 72. Tiomila-viestistä hänellä on yhdeksäs sija vuodelta 71, Västeråsin SK:n joukkueessa.

Pietarsaaresta kotoisin oleva Barbro Lönnqvist os. Storbjörk s.1959 pääsi Ruotsin suunnistushuipulle 70-luvun loppupuolella. Barbron ensimmäinen suurempi saavutus on v. 78 jolloin hän tuli hopealle junioreiden PM-kisoissa. Seuraavana vuonna hän voitti junioreiden RM-hopeaa. Barbro voitti aikuisten RM-kultaa v. 80 pitkällä matkalla ja v.86 kultaa lyhyellä matkalla. Barbro on edustanut sekä OK Ravinen-seuraa, jonka joukkueessa hän oli voittamassa RM-viestikultaa v. 80 ja 81 sekä Tullinge SK-seuraa, jossa mestaruus tuli v. 96. Barbro on naimisissa Ruotsin parhaimpiin suunnistajiin kuuluvan Lars Lönnqvistin kanssa.

Arto Rautiainen, Göteborgista on ollut Ruotsin kärkipään suunnistajia koko 90-luvun. Vuonna 91 tuli ensimmäinen Ruotsin mestaruus 14,5 km:n matkalla ja v.93 toinen mestaruus pikamatkalla. RM-pronssia Arto sai vielä v.98 pikamatkalla. Hänellä on myös hyviä sijoituksia viestikilpailuissa mm. MM-kisoissa v.93, jossa joukkueen sijoitukseksi tuli 7.

Taitoluistelu

Veli-Pekka Riihinen, voitti v.95 taitoluistelun Ruotsin mestaruuden ja vuosina 94 ja 96 sai hopeaa. Junioreiden RM-kultaa Veli-Pekka voitti v.93 ja hän on Pohjoismaiden mestari samalta vuodelta.

Uinti

Rolf Dahl s. 1933 Helsingissä sai uintikipinän muuttaessaan Lundiin, jossa oli hyvät uintimahdollisuudet. Vuonna v.52 Rolf voitti ensimmäisen RM-mitalin, hopeaa 200 m:n perhosuinnissa ja lunasti samalla myös maajoukkuepaikan. Kaiken kaikkiaan Rolf saavutti 5 mitalia Ruotsin mestaruuskisoissa.

Markku Närhi s. 1948 Helsingissä innostui uinnista isänsä Eino Närhin kautta. Markku osallistui 60-luvulla RM-kisoihin saavuttaen useita mitaleja. Isä Eino Närhi oli Eskilstunan Uimaseuran suosittu uintivalmentaja samoihin aikoihin ja hänen ansiostaan moni nuori nousi aivan Ruotsin terävämpään kärkeen.

80-luvun alussa Armi Airaksinen s. 1962 Tukholmassa aloitti uintiharrastuksen jo 14-vuotiaana ja voitti useita RM-mitaleja sekä henkilökohtaisilla matkoilla, että myös viesteissä. Armi osallistui vuoden 80 Olympialaisiin sekä EM-kisoihin v.81. Hänellä on parisenkymmentä Ruotsin mestaruutta viesteissä v.77-84. Hän voitti mm. 100 m:n perhosuinnin Eurooppacupkilpailuissa, Lontoossa.

Ove Kaustinen " Lillis ", s. 1959 Vöyrissä oli myös varsinainen viestikisojen taistelija. 70-luvun loppupuolella oli Ove voittamassa useita RM-mitaleja Borlängen Uimaseuran riveissä.

Vammaisurheilu

Uimari Outi Hokkanen, Nacka HI, on saavuttanut kultaa ja monia muita mitaleja vammaisten Olympialaisissa, MM-kisoissa ja EM-kisoissa. Ruotsin mestaruuksia Outilla on kymmenittäin.

Voimanosto

Ei pelkästään painonnostossa vaan myös voimanostossa ovat ruotsinsuomalaiset jyllänneet.

Pekka Jussi, Sandvikenistä oli 80-90 luvulla monikertainen RM-mitalisti niinkuin myös Henry Piira. Myös naiset ovat harrastaneet voimanostoa ja siinä he ovat olleet aivan Ruotsin huippuja. Pirjo Mustonen huseerasi siihen malliin 80-luvulla RM-kisoissa että hänet valittiin v. 84 Vuoden Ruotsinsuomalaiseksi Urheilijaksi. Sirpa Kuronen ja Anna-Maija Honka keräsivät useita Ruotsin mestaruuksia 80-luvun loppupuolelta aina 90 luvun lopulle saakka. Sirpalle mestaruuksia kertyi neljä ja Anna-Maijalle peräti kahdeksan.

Seppo Mikkola on voittanut penkkipunnerruksessa veteraanien maailmanmestaruuden kaksi kertaa, yli 40 vuotiaiden sarjassa.

Voimistelu

Jean Cronstedt s.1932 Helsingissä tuli Örebrohon Yhdysvalloista, jossa oli opiskellut ja voimistellut yliopistossa. Janne oli asunut Örebrossa jo aikaisemmin 40-luvulla, mutta tuli nyt jäädäkseen. Janne osallistui 11 maaotteluun, voitti 3 Amerikan mestaruutta, oli EM-kisoissa v.59 pronssilla ja voitti RM-kisoissa 5 mitalia.

Paul Forselius s. 1955 Vaasassa voitti voimistelussa v. 76 ja 77 kaksi RM-hopeaa sekä v. 80 RM-kultaa. Hänellä on myös joukkuekultaa v. 74-77. Paul osallistui myös v. 77 ja 79 EM-kisoihin

Lena Adomat s. 1964 Västeråsissa voitti v. 79-83 neljä henkilökohtaista Ruotsinmestaruutta ja samaten 4 joukkuemestaruutta. Lena on osallistunut Olympia-, MM- ja EM-kisoihin. Hän on edustanut Ruotsia 18:ssa maaottelussa.

Yhdistetyn hiihto

Torniossa v. 1942 syntynyt Seppo Höynälä oli Ruotsin yhdistetyn kantavia voimia 60-luvulla. Seppo voitti Ruotsin mestaruudet v. 65 ja 67 ja oli hopealla v.66 ja pronssilla v.63. Hänellä on myös kaksi kertaa hopeaa joukkueyhdistetyssä. Seppo osallistui v.66 MM-kisoihin.

Yleisurheilu

Finnkampen, Suomi-Ruotsi maaottelu on ainoa perinteiseksi yleisurheilu-maaotteluksi tullut tapahtuma maailmalla. Maaottelua on käyty jo vuodesta 1925 saakka, joten ei ihmekään että se on ainoa yleisurheilumaaottelu, joka on säilynyt näin kauan. Suomi oli jo v.1920 kutsuttu osallistumaan kolmoismaaotteluun Ruotsi-Norja-Tanska. Neljä vuotta myöhemmin Suomi sai uuden tarjouksen. Vastauksen tultua tekstin sisältö oli: kolmoismaaotteluun ei ollut kiinnostusta, kylläkin maaotteluun Ruotsin kanssa. Näin sai alku Finnkampenille, joka ensimmäisenä vuotena käytiin Helsingissä, Eläintarhan urheilukentällä. Monet ruotsinsuomalaiset yleisurheilijat ovat edustaneet Ruotsia maaottelussa, mutta onpa niitäkin urheilijoita, jotka Ruotsissa asuessaan ovat edustaneet vielä Suomea.

Tapio Mertanen oli ensimmäisiä suomalaisia jotka olivat edustamassa Ruotsia maaottelussa. Tapio s. 1937 Helsingissä sai v. 62 erikoisluvan osallistuessaan ensi kertaa RM-kisoihin. Hän voitti 4 kertaa Ruotsin mestaruuden ja piti hallussaan Ruotsin ennätystä 6 kertaa. Tapio osallistui v. 66 EM-kisoihin. Samoihin aikoihin Mertanen kanssa kilpaili myös moukarinheittäjä Kauko Harlos s. 1933. Kauko kävi kilpailemassa Suomessa ja edusti Suomen maajoukkuetta melkein koko ajan, voittaen viisi Suomen mestaruutta. Harlos vaihtoi kansalaisuutta v. 71 ja voitti samana vuonna pronssia RM-kisoissa.

60-luvulla hallitsi kolmiloikkaa Birger Nyberg s. 1944 Kristiinankaupungissa. Birger voitti 7 kertaa Ruotsinmestaruuden ja edusti Ruotsia yli 30:ssä maaottelussa

Max Holmnäs s. 1948 Pietarsaassa, oli pitkien ja erikoispitkien matkojen juoksija. Max juoksi Ruotsin mestariksi v. 73 maratonilla ja 30 000 metrillä. Max voitti myös RM-kultaa joukkuekilpailussa 72 ja 73.

Raimo Pihl s. 1949 oli ensimmäisiä ruotsinsuomalaisia huippukeihäänheittäjiä. Raimo voitti 4 kertaa Ruotsin mestaruuden keihäessä ja 10-ottelun RM-kultaa v. 76. Hän osallistui myös vuoden 76 Olympialaisiin, jossa tuli hienosti 4. sija uudella Ruotsin ennätyksellä 8217. Hänellä on myös USA:n yliopistomestaruus 10-ottelussa. Hänet valittiin v. 76 Vuoden Ruotsin-suomalaiseksi Urheilijaksi. Muita keihäänheittäjiä ja suomalaisten kiusaajia maaotteluissa ovat olleet Risto Polvi, kaksinkertainen Ruotsin mestari Olavi Kolehmainen, Jari Keihäs ja Lauri Koski-Vähälä, joista kaksi viimeksi mainittua ovat olleet monesti mitaleilla RM-kisoissa.

Juoksurintamalla Eero Kinaret s.1956 Kannuksessa voitti useampana vuonna RM-viestikultaa. Suomen Urheiluliitto myönsi v. 74 Eerolle SUL:n stipendin. Myös Eeron sisar Marianne s.1957 on kilpaillut juoksumatkoilla voitokkaasti.

Juha Moilanen oli pitkien viestien erikoismies ja hän on voittanutkin toistakymmentä Ruotsin mestaruutta 4 x 800 m:n ja 4 x 1500 m:n viesteissä. Pekka Saarinen, Timo Järvinen ja Hannu Partanen olivat monena vuonna Ruotsin estejuoksijoiden kärkinimiä, viimeksimainittu myös pronssilla RM-maratonilla. Ruotsinsuomalaisten pitkienmatkojen perinteitä ovat ylläpitäneet Kari Niemelä ja Peter Koskenkorva. Kari voitti v.92 ja 94 kymppitonnin Ruotsin mestaruuden ja Peter v. 90 ja 94 tonnivitosen Ruotsin mestaruuden. Peterillä on lisäksi useita viesti- ja maastajuoksumestaruuksia taskussaan.

Oiva Jussi s. 1948 Kolarissa voitti v 85 seuransa Kils AIK:n joukkueessa Ruotsin viestimestaruuden. Oivalla on myös useita RSKL:n mestaruuksia maasto- ja maantiejuoksussa.

Kuulantytöntäjä Mauri Lindstedt s. 1964 oli varsinainen sisähalliekspertti. Mauri voitti RM-kultaa sisähallissa v. 94 ja oli kaksi kertaa pronssilla. Naisyleisurheilijoista on RM-maraton kultaa voittaneet Meeri Bodelid v.82 ja Tuulikki Räisänen v.83, lisäksi Tuulikilla on voitto mm. Tukholman maratonilta samalta vuodelta.

Taina Laakso s. 1960 nyk Ståhl, kilpaili ennen Ruotsiin tuloaan Turun Urheiluliiton joukkueessa, jolloin voitti nuorten Suomen mestaruuden kuulantytönnössä. Taina voitti Ruotsin mestaruuden kiekon heitossa v. 87 ja sai kolme kertaa hopeaa. Taina on voittanut myös RM-kultaa voimanostossa.

Aitajuoksija Kirsi Ulvinen, Göteborgista voitti v.79 ja 81 pitkän aitamatkan Ruotsin mestaruuden. Kirsi on osallistunut myös MM-kisoihin.

Myös toinen aitajuoksija Eeva Vierikko s. 1952 Jalasjärvellä voitti sisähallimestaruuden v. 75 pika-aidoissa. Pitkällä aitamatkalla hänellä on pronssia v. 76.

Sirpa Niemelä s. 1964 Västeråsissa saavutti pronssia v. 83 1500 metrillä ja hänellä on myös RM-kultaa pitkässä viestissä.

Tämän hetken yksi lupaavimmista nuorista yleisurheilijoista on Kaj Jokinen, Eskilstunasta. Kaj on ollut vuosikausia nuorten keihäänheiton eliittiä ja voitti kesällä-99 nuorten Ruotsin mestaruuden ja edusti Ruotsia Finnkamppenissa, ollen paras ruotsalainen.

Kävely

Elsa Grahn, Kinnarps IF, syntynyt Sallassa v.33 voitti ensimmäisen RM-mitalin v.57, pronssia. Seuraavana vuonna hän tuli hopealle.

Pohjanmaalla vuonna 1939 syntynyt Daniel Björkgren on saavuttanut RM-kisoissa 6 hopeaa ja 3 pronssia. Daniel on osallistunut myös Olympialaisiin ja EM-kisoihin.

Risto Leppäaho s. 1950 Karstulassa on ollut valmentajana ja ohjaajana nuorten Ruotsin kävelymaajoukkueessa ja Ruotsin Kävely ja Vaellusliitossa. Leppäaho on ollut myös aktiivi juoksu- ja kävelyseura Enhörna IF:ssä.

Yleisurheilun huippuvalmentajina on toiminut moni suomalainen, joista ohessa muutama. Pertti Helin oli vuosia pikajuoksija Linda Haglundin henkilökohtainen valmentaja. Onni Holopainen s. 1926 Viipurissa toimi usean vuoden ajan Ruotsin maajoukkueen kuulantyyntövalmentajana.

Heikki Lindroos s. 1944 Viipurissa oli Västerås IK:n moukarinheittäjien valmentajana ja toimi Suomen ja Ruotsin moukarinheittäjien valmennustoiminnan yhdysmiehenä.

17) Ehkäpä tunnetuin Suomesta lähtöisin oleva yleisurheiluvalmentaja on ollut Viljo Nousiainen. Ruotsin huippukorkeushyppääjän Patrik Sjöbergin henkilökohtaisena valmentajana ja isäpuolena tutuksi tullut Viljo piiskasi Patrikin huippusuorituksiin. Viljo tuli Ruotsiin 25-vuotiaana ja asettui ensiksi Skövdeen, josta aika nopeasti muutti Göteborgiin. Alkuaikoina Viljo harrasti itse korkeushyppyä ja kolmiloikkaa ja toimi Scandinavium-jäähallin vahtimestarina. Vuonna 74 sisähallin EM-kisoissa, Göteborgissa oli ulkolaiset korkeushyppääjät juuri lopettaneet harjoituksensa, kun yht'äkkiä vahtimestari suuressa vihreässä verryttelypuvussa tulee korkeushyppypaikalle ja saksityylillä ylittää 2 metriä ilman mitään vaikeuksia. Silmät meinasivat pudota monelta päästä. Kyseessä oli tietenkin Viljo Nousiainen. Hän oli kova mies harjoittelemaan, mutta huono mies kilpailemaan. Valmentaja-aikana hän myös esitti omia hyppykuvioitaan monille valmennettavilleen. Viljo Nousiainen menehtyi äkilliseen sairaskohtaukseen 12.7.1999 kotonaan Göteborgissa

18) Edvin Wide, s.1896 kuoli 1996.

Edvin syntyi Kemiössä 22.2.1896 ja tuli Ruotsiin v. 1918 ja muutti asumaan Enköpingsiin. Kun hän joitakin vuosia myöhemmin muutti Tukholmaan, valitsi hän pienen seuran IF Linnean, vaikka olisi ollut mahdollisuus valita joku suurista seuroista. Wide tuli Ruotsin kansalaiseksi juuri ennen Antwerpenin Olympialaisia v.1920, jolloin hän Ruotsin joukkueessa otti pronssia maastojuoksussa. Pariisin Olympialaisissa v. 1924 Wide otti pronssia 5000 metrillä ja hopeaa kymppitonilla. Maastojuoksua hän johti pitkään, mutta keskeytti ja pyörtyi painostavasta kuumuudesta johtuen. Neljä vuotta myöhemmin v.1928 hän pääsi jälleen mitalikantaan sekä 5000 m:llä että myös 10 000 m:llä. Syksyllä 1926 hän kohtasi itsensä Paavo Nurmen kahdessa juoksussa Berliinissä 1500 m:llä ja maililla ja löi molemmilla kerralla Nurmen, tonni vitosella oli kuitenkin Saksan Peltzer ensin maalissa. Tämän tempun ansiosta hän sai Svenska Dagbladetin myöntämän urotyömitalin, jonka hän sai jakaa uimari Arne Borgin kanssa. Vuonna 1928 hän avioitui Axelinansa kanssa ja hän sulatutti mitalinsa ja teetti niistä vihkisormukset. Axelina myös syntynyt v. 1896 oli mukana miehensä satavuotispäivillä 1996. Edvin kilpaili IF Linneassa suurimman osan uransa aikana ja tuloksena oli ME:t 2000 m:llä, 3000 m:llä ja 2 maililla. Hän oli 14 kertainen Ruotsin mestari sekä 16 kertainen Ruotsin ennätyksen haltija. Wide oli tunnettu "lentävänä kansakoulunopettajana" ja työskenteli opettajana ja rehtorina uransa loputtua 1931. Hän oli myös aktiivi politiikassa ja oli hyvä ystävä pääministeri Per Albin Hanssonin kanssa.

19) Pertti Asp ent. Nevalainen s. 1937 Viipurissa. Pertti tuli kolmen vuoden vanhana sotalapsena Smålandiin. Sijaisvanhempien luona hän oli 9 vuotta, jonka jälkeen palasi takaisin Suomeen, Harjavaltaan jonne perhe oli ennättänyt muuttaa Karjalasta. Lakkovuonna 56 Pertti saapui sitten uudelleen Ruotsiin, työnperässä. Fagerstasta löytyi työpaikka, josta hän kävi vielä tekemässä asepalveluksen Suomessa. Mutta jo ennen armeijaan menoa Pertti aloitti pesäpallon Fagerstassa. Armeijasta tulon jälkeen hän pelasi pesäpalloa

Otavassa, Tukholmassa 2,5 kautta, myös Eskilstunassa ja Hallstahammarissa. Pertti voitti RM-kultaa v.58 ja oli vuoden pelaaja, Itä-Länsi otteluissa Pertti oli pelaamassa 6 kertaa. Vuonna 81 jäi pesäpallo sitten lopullisesti syrjään ja Pertti harrasti hiihtoa ja lentopalloa, kunnes 80-luvun alussa "eksyi" Eskilstunan Keilahallille. Keilailuharrastusta on jatkanut siitä lähtien ja vaikka hän uuden harrastuksen aloittikin viisikymmppisenä ei se ole tahtia haitannut. Pertti on voittanut Old Boys (veteraanien) Ruotsin mestaruuden kahdesti ja voittanut Ruotsin valtion työläisten mestaruuden. Hänellä on myös Ruotsin asetehaiden mestaruus. Nykyjään Pertin tapaa melkeinpä joka päivä keilahallilta. Hän edustaa eskilstunalaista Rush-seuraa II divisioonassa ja pelaa myös Korppenissa. Pertti on osallistunut 7 kertaa Vasahiihtoon, 2 kertaa Finlandiahiihtoon, juossut kaksi kertaa täyden maratonin ja polkenut kaksi kertaa Vättern-järven ympäri (yli 300 km). Aikamoinen meriitti mieheltä, joka alkuaikoina seilasi Suomen ja Ruotsin väliä, jääden sitten lopullisesti kuitenkin Ruotsiin.

Loppusanat

Ensitalven ensimmäisiä lumihiihtoleikkeitä pudottelessa marraskuun puolen välin loppupuolella ajattelen asiaa, olisiko kuitenkin pitänyt kieltäytyä. Mutta homma on tehty, vaikkakin hyvin, hyvin pienellä ajalla, mutta sitäkin terhakkaammin. Koti on näyttänyt enemmän kirjastolta kuin kodilta, Huom: Lainaus Soililta. Todellakin, kirjoja ennätti kasautua suurempi määrä kuin luulinkaan, onneksi ei nyt sentään koko kirjastollinen, siitä piti Esko huolta. Hyvin pienellä varoitusaajalla tehtyä urheiluhistoriikkaa on monen helppo arvostella, mutta kritiikkiä tarvitaan aina. Alunperin tarkoitus oli saada mukaan viimeisen viiden vuosikymmenen ruotsinsuomalaiset ruumiinkulttuurinharrastajat, mutta kuinka kävikään, otsikko ei pitänyt täysin paikkansa.

Erityiset kiitokset haluan antaa ystävälleni, urheilutietäjä Esko Lintulalle, joka on auttanut minua monissa kiemuraisissa asioissa ja toiset eikä yhtäkään vähäpätöisemmät kiitokset elämäkumppanille Soilille, joka on jaksanut katsoa tätä papereiden ja kirjojen sekamelskaa viikkoja ja peräti vielä minua.

Eskilstunassa marraskuun 19. päivänä 1999

Seppo Pesonen

Lähdetiedot ja viitteet

- 1) Urheilumme Kasvot-osa 6 , Siirtolaisurheilu-Ruotsi, Martti Halinen, Oy Scandia Kirjat Ab, Jyväskylä, Kustannusosakeyhtiö Otavan Painolaitokset, Keuruu 1977,
- 2) Hitsikissa hiipii uniin, Ruotsinsuomalaisten metallityöläisten muistelmia/ Helge Ängeslevä. Toim. Erkki Vuonokari ja Juhamatti Pelkonen, Ruotsinsuomalaisten arkisto, Tukholma, 1987
- 3) Kirje Ruotsinsuomalaiset Nuoret, RSN Kristina Anufrijeff, 1999-11-16
- 4) Kirje Ruotsinsuomalaisen naisvoimistelun uranuurtaja Ritva Simola, 1999-11-17
- 5) Hitsikissa hiipii uniin/ Paavo Pyykkö
- 6) Puhelinkeskustelu Sulo Vaattovaara, 1999-11-17
- 7) Puhelinkeskustelu Aarne " Dynamo" Honkavaara, 1999-11-10
- 8) Puhelinkeskustelu Arto Ruotanen, 1999-11-17
- 9) Hitsikissa hiipii uniin/ Paavo Pyykkö
- 10) Eskilstunan Suomi-Seuran 40-vuotis-historiikki
- 11) Kirje Ruotsin Poppiliitto/ Juhani Kustfält, 1999-11-04
- 12) Keskustelu Marko Kuneliuksen isän Veikon kanssa, 1999-11-17

- 13) Puhelinkeskustelu Seppo Reijonen, 1999-11-17
- 14) Puhelinkeskustelu Veikko Kontinen, 1999-11-17
- 15) Svenska Cyklister i seger, Petersson
- 16) Suomen Saappaanheittoliiton historiikki
- 17) Ruotsin Yleiurheiluliiton Friidrott-lehti
- 18) Idrottsboken -97
- 19) Haastattelu Pertti Asp, 1999-11-04

Lisäksi yleisinä hakuteoksina olen käyttänyt:

- Idrottsboken vuodet 51-99, Strömbergs/Brunnhages
- Finnarnas Historia i Sverige osa 3, Jarmo Lainio (toim), Helsinki 1996, Gummerus Kirjapaino Oy, Jyväskylä 1996
- Sverigefinnar förr och nu, Taisto Jalamo ja Reijo Ruster, Bonnier Fakta 1983

Selitys

Stor Grabb: Urheilijan osallistuessa arvokisoihin ja edustaessa Ruotsia maajoukkueessa ja on siten saavuttanut määrätyn pistemäärän kyseisessä lajissa. Esim. painissa tämä raja on 15p.